

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА V • БРОЈ 80—81. • 25. АПРИЛ 1976.

ЦИЈЕНА: 2 ДИНАРА

ПРАЗНИК РАДА

ОВОГ РАСЦВЈЕТАЛОГ ПРОЉЕЋА навршава се тридесет и прва година од побједничке 1945., када је у нашим селима и градовима први пут у слободи прослављен међународни празник рада.

Овогодишњи празник изражава у пуној мјери незадрживе токове нашег слободног и самоуправног развоја, који је омогућен напорима и прогнућима радних људи широм наше равноправне социјалистичке заједнице усмјерене на остварење програмских задатака и циљева Савеза комуниста.

Руковођена својим предводничким одредом, наша радничка класа спремна је да у дјело претвори ријечи друга Тита, како би живот у братској заједници равноправних народа и народности сваког дана бивао све љепши и богатији. Она зато празник рада дочекује и као велику смотру својих досадашњих побједа и успјеха у свим областима стваралаштва у боуби за изградњу нашег социјалистичког друштва.

„Човјек је смисао и сврха револуционарне борбе радничке класе. Борба за људско међу људима, за све боље и хуманије односе, за човјека као слободног произвођача и ствараоца то је крајњи циљ и смисао борбе радничке класе“ — рекао је друг Тито са трибине Десетог конгреса СКЈ. Ту смисао је изразио и у интервјуу „Вјеснику“. Она је идеја — водиља јер све што стварамо у нашем друштву намијењено је човјеку — слободном произвођачу и градитељу.

Сумирали ли резултате нашег развоја, видјећемо да су у њој уложени огромни напори, да је много крви и зноја проливено и уграђено у наше боље сјутра. Захваљујући томе, у једном врло кратком раздобљу, у живом и динамичном темпу, пређен је огроман пут.

Обновили смо попаљену и порушену домовину, изградили нове путеве, пруге, мостове, фабрике, хидроцентrale, школе и здравствене установе. Наши радни људи промијенили су токове ријекама и створили нова језера и градове. У склопу стварања тих заиста гигантских материјалних вриједности, изградили смо оно што чини највећу вриједност — нове друштвене односе, засноване на самоуправљању радничке класе, на хуманизму и широкој социјалистичкој демократији.

Радни људи у нашој општини дочекују први мај са резултатима који подстичу на нове активности, усмјерене јачању улоге и функција њихове класне организације. Окупљени у Савезу синдиката, они све више овладавају самоуправљањем, стално развијају и усавршавају међусобне односе и постају господари дохотка и његове расподјеле, с тим што на најбољи могући начин изражавају и усклађују своје интересе са заједничким радничко-класним интересима.

Празник рада упућује организацију синдиката да у својим даљим настојањима још више, снажније и упорније развија своју активност у циљу свестраног учешћа радног човјека у свим областима друштвеног живота, сталног усавршавања делегатског система и развоја самоуправних друштвено-економских односа. То је, у исто вријеме, и наша обавеза према огромним жртвама које су уграђене у темеље наше слободне и независне самоуправне социјалистичке домовине.

Милорад ДАПЧЕВИЋ

РЕДАКЦИЈА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ЧЕСТИА

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ
ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ —
ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

Са испраћаја Штафете у Будви

НА ПРЕДСТРАЖИ МИРА

На митингу у Будви, који је одржан 10. априла, Титову штафetu поздравио је Радомир Никчевић, члан Предсједништва општинске конференције Савеза социјалистичке омладине, који је рекао:

„Неизмјерно смо радосни што се из прекрасне Будве, са — како Ти недавно рече — једне од најљепших обала на свим морима свијета, пријужујемо поздравима двадесет милиона Југословена, који са свих страна наше домовине хрле Теби, творију и градитељу самоуправне социјалистичке Југославије. У тим поздравима садржана је безграницна љубав и неразрушива вјерност Твом великому дјелу — слободи збраталишњих народа и народности наше домовине. У њима се искри наш понос и наша љубав, наша срећа и наша сигурност. Поздрави наши су, истовремено и у првом реду, завјети младе генерације и читавог нашег народа да корачамо путем у свјетлију будућност заједно с Тобом и још дуго година на целу с Тобом, најдражи наш друже Тито.“

Млади људи наше домовине, чија љубав према Теби нема граница, прослављају Твој рођендан, славе, истовремено, свој највећи празник — дан пробуђене, дјелотворне и стално дјелујуће младости, који је, у исто вријеме, и празник наших родитеља, Твојих ратних другова, и славље читаве, под црвеним барjakом револуције збраталишне заједнице наших народа. То је најбољи доказ неразрушивог јединства између Тебе и младих, који не само на оваквим скуповима, већ свакодневно и увијек живе Твојом мишљу. Разумљива је због тога наша љубав и неизмјерно наше поштовање према Твојој грандиозној ли-

чности јер, Ти си, боље од иког другог, разумио омладину, упутио је на прави пут и указао на значај њеног удеља у нашем друштву.

Као што је за Твоје ратне другове, који су под Твојим руководством створили толико љепоту нашем добу, Твоја ријеч била закон, она, утолико прије и утолико више, за нас младе значи правило које се не смије прекршити, које се свакодневно мора поштовати, чијем се спровођењу у живот увијек и свуда мора посвећивати најпунја пажња. Није то никакав фетиши, никакав култ, јер Ти си, драги наш друже, устао први против свих фетиши и сваког култа — наша безграницна љубав вуче коријене из захвалности човјеку коме дужујемо не само слободу и све што је до сада створено, већ и свијест о братству и јединству и, исто тако, увијереност да немој, растући и васпитавајући се на Твом примјеру, све новим и све пећним достигнућима обогаћивати нашу свакодневницу. Твоја увијек отворена и одлучна ријеч, упућена нама и нашим народима, налазила је одјека широм Југославије — од Триглава, до обала нашег Јадрана и у срцима свих слободљубивих народа. Она је, као путоказ у једну још бољу сјутрашњицу, увијек најлајзила на безрезервну подршку нас младих, који имамо онолико година колико су их имали борци који се под Твојим руководством сврстане у редове бригада осloboditeljima. И Твој најновији апел у интервјуу за гребачком „Вјеснику“ ми смо

разумјели као језгровит обрачун са свим што спутава наш даљи ход у будућност која не бити на новоу сна о њеној могућој љепоти.

Као један од корифеја мира и несврстане политике, Ти, најдражи наш друже, и у данашњој кризију ситуацији налазиш се на предстражи мира и, као и увијек до сада, доприносиш да наша бројно малена земља буде позната широм читавог свијета. Захваљујући до сљедњој политици, коју наша земља води, њен сувренитет никако не може да дође у питање — читав наш народ, који је једном, и то не тако давно, био армија, биће увијек спреман да као један човјек устане у заштиту тековина које су крвљу милион и седам стотина хиљада Југословена, и Твојом крвљу, извођене и које се крвљу морају бранити. Млади Југославије, који се поносе тиме што су Титово поље, биће, ако икада буде требало, у првим редовима бораца за одбрану тековина које су прије нешто више од три деценије извођивали борци нашеј народно-ослободилачког рата с Тобом на целу.

Незаборавна нам је Твоја посјета коју си нашем крају учинио прије неколико дина, када Ти је, као што је то обично у читавој нашој земљи, сваки наш човјек дочекао са највећом љубављу и поштовањем. Сви они пријужују се данас поздравима двадесет милиона Југословена и њиховим жарким жељама да још дуго година будеш неустрашиви кормилар нашег брода који плови у самоуправни социјализам“.

**ИЗ РАДА ОРГАНИЗАЦИЈЕ СК
„МОНТЕНЕГРОТУРИСТ“**

Правилна концепција развоја

У БУДВИ ЈЕ КРАЈЕМ МАРТА одржана проширења сједница Секретаријата Конференције Савеза комуниста „Монтенегротуриста“, којој су присуствовали **Веселин Ђурановић**, предсједник ЦК СК Црне Горе, и **Данило Мићуновић**, члан Извршног комитета ЦК СК Црне Горе.

Резултати прошлогодишњег пословања овог туристичког гиганта, у коме је запошљено 2500 сталних и још толико сезонских радника, веома су охрабрујући. Двадесет и пет милиона динара остатка дохотка, колико је остварено у 1975. години, не представљају ни приближну мјеру могућности колективизацije овог здруженог предузећа.

**КОРАЦИ КОЈИ
ОХРАБРУЈУ**

Предности интеграције су издана у дан све очигледније. „Монтенегротурист“ се већ потврдио на домаћем и страном тржишту као туристично-угоститељски гигант. То је дошло до изражавајуће године. Док су раније наша бројна патуљаста туристично-угоститељска предузећа тражила партнере по читавој Европи, данас најпознатије европске туристичке агенције траже „Монтенегротурист“. У прошлјој години успјешног престројавања, у предсезоније је остварено свега 5000 ноћивања, а ове године је само за мјесец април уговорено 20000. Знатно је унапријеђена и специјализација пословања, радионикализација приликом утрошка средстава, повећано је искоришћавање смјештајних капацитета, а нарочито је унапријеђен квалитет послуде, односно туристично-угоститељских услуга. Побољшано је и снабдијевање објекта, а створени су и услови за већу, ширу и потпунију сарадњу и пословно повезивање на установним начелима како с другим радним организацијама из ове дјелатности, тако и са другим колективима (Агрокомбинат „13. јул“) и привредним областима без којих се развој туризма у Црној Гори не може замислити.

Иако је направљен купан корак, у овој радној организацији су свјесни да је то тек почетак и уједно корак који охрабрује. Још увијек има слабости како у рјешавању организационо-кадровских питања тако и у практичној примјени начела Устава. Требају се више посљедице објективних разлога. **Трипо Франовић**, секретар Секретаријата Конференције СК предузећа, истакао је да је у колективу сваки четврти стални радник члан Савеза комуниста. Међутим, иако су партијске организације постигле запажене резултате, још увијек читаво чланство није доволно оспособљено за активно учествовање у реализацији предузећних акција. Није постигнута нијесна веза између Секретаријата и основних организација, као ни са комитетима општинских конференција и другим друштвено-политичким форумима на подручјима где дјелују основне организације „Монтенегротурист“. Има појава опортунизма и пасивности. Још нису усвојени самоуправни споразуми о међусобним еко-

номским односима организација здруженог рада о расподјељу дохотка и личних дохода.

ИНФОРМИСАЊЕ РАДНИКА — ВАЖАН ЗАДАТAK

Предсједник Централног комитета СК Црне Горе **Веселин Ђурановић** је дао пуну подршку досадашњој концепцији развоја и мјерама за даље унапређење и осавремењивање пословања у организацијама „Монтенегротурист“. Он је, међутим, упозорио на опасности од техничких рокатских централизовања дохотка и истакао да и даље треба радити на изградњију једноса међу организацијама здруженог рада, усавршавању планова и програма рада, као и на интеграционом повезивању, и то у оквиру туристично-угоститељске гране, репродукционих цјелина и у оквиру ширих регионалних републичких граница.

Ђурановић је подржао и мјере солидарне одговорности основних организација здруженог рада. Истакао је затим да се комунисти у наредном периоду морају више заложити на унапређењу рада самоуправне радничке контроле, која се још није развила као функција самоуправе вљања. Треба се борити за потпуну информисање радника, и то не само преко класичних облика обавјештавања, него кроз самоуправне и друге органе. Радници треба да буду у току свих збијања која се одвијају у њиховој организацији здруженог рада, јер ће само тако моћи да се потпунје укључе у одлучивање.

У СВАКОМ КЛАСНОМ ДРУШТВУ води-ла се борба око тога коме треба да припадне вишији људском раду. Та борба траје и даље, а од њеног исхода зависи слобода личности, хуманизација и ослобођење рада, управљање друштвеним сре-дствима.

Шта данас за нас значе ставови из „Комунистичког манифеста“ да на место буржоаског друштва с његовим класама и класним супротностима ступа здруженје у којем је слободнији развјат за сваког појединца услов слободног развијатка за све?

Организовали смо и увећи друштвено и радничко самоуправљање, где аутономна личност може да постигне потпуно ослобођење у свим областима дјеловања. Према марксистичкој концепцији, смишоје капиталистичког периода историје јесте у томе да стварају услове за разотуђење у производној сferi друштва. Поставља се питање: којим путем? Одговор је: једино овладавањем од стране самих производајача условима рада и на средствима да произвођачи у друштвеној властинству. А шта је то друго него самоуправљање? А шта је то друго него стварање одговорајућих друштвених односа у којима сваки човек долazi u положај да испловава своје могућности као производајач — самоуправљач? Али, самоуправљање зна-чи да функиције управљања више не врше никакви субјекти или сile изван друштва, већ они исти људи који производе и стварају друштвени живот у свим његовим облицима. Самоуправљање значи превазида-жење трајне и фиксне подјеле друштва на субјекте и објекте историје, на управљаче и извршиоце. Појам самоуправљања, у контексту Маркове мисли, подразумијева и рационално и револуционарно управљање: рационално у том смислу што се оснива на објективној критици и анализи постојећег, на сазнању реалних могућности кретања, на избору таквих могућности које су оптималне с обзиром на дати циљ. А основни циљ који служи као мјерило рационалног одлучивања у читавом процесу управљања јесте укидање свих облика људског угњетавања и ослобађање сваког појединца за пуну живот у људској заједници. Овај циљ је по свом карактеру револуционаран, па је, према томе,

ТРИ ПИТАЊА — ТРИ ОДГОВОРА

Да туристичка година буде богатија

— УЧЕСТВУЈУЋИ У ОВОЈ РУБРИЦИ, ја бих овог пута направио изузетак — рекао је Владимир Митровић, директор Заједничких служби „Монтенегротуриста“. — Наиме, не бих говорио о томе што ми се допада у нашој општини, већ бих изненадио неке проблеме с којима се сретамо, такође.

Владимир Митровић

ди људи у почетку тешко сналазе на по-слу.

Ако недостаје стручних кадрова, на подручју општине постоји доста неквалифициране радне снаге. Нагли развој туризма, који је почeo прије петнаестак година, учинио је да се све велики број тешко квалифициране радне снаге запосли баш у туризму и угоститељству. И десило се да је највећи број тих људи данас на истом нивоу као и прије деценију и по! Наиме, мало се ко од њих потрудио да се оквалификује. Ту је, сматрам, направљена грешка. Такве људе требало је примати на посао сезонски, омогућавати им да уче и да се изграђују и тек ако буду напредовали послије неколико сезона примати их у стални радни однос. Но, никада није касно да се стекну неопходна знања, па би требало да се тим лицима, признају бар интерне квалификације, уколико не могу да постигну нешто више.

Највећи број хотела на подручју општине старијег је датума и без пратећих објеката неопходних за развој модерног туризма. За овакво стање било је и објективних разлога: и туристички радници и пројектанти били су пионери у тим пословима, а често су недостајала и средства, па је на тај начин доста осиромашена наша туристичка понуда. Ипак, не смије се више стајати скрштених рук — нешто се мора предузимати, јер гости желе комфор и удобност.

Излаз из овакве ситуације видим у формирању заједничког центра у који би се концентрирали сви садржаји који данас недостају нашем туризму. Подручје општине простира се у дужини од свега двадесетак километара, па нема сметње да се такав центар формира за цијelu комуну. Какав би изгледао и где би био лоциран, о томе би могли да размишљају стручњаци. На тај начин би гости били задовољни, а туристичка каса много пунија.

Помоћу те научне методе ми прилагодимо изучавању и изградњи самоуправног друштва, користећи се ставовима класика марксистичког природи и законитостима развоја социјализма датим у општим цртама. О томе је драг Тито казао: „...Ми данас сами изграђујемо социјализам и у нашој земљи, не употребљавајући више шаблоне, већ се рукојојом марксистичким науком и идеома својим путем водећи рачуна о специфичним условима који постоје у нашој земљи.“

Самоуправљање у Југославији није самоникло стабло без коријена, већ је бубоко обнудирano у историјским тековима друштвеног развоја, радничког покрета и у научној заснованој мисли о законитостима друштвеног прогреса. Наш револуционарни социјалистички покрет је поново открио и оживотворио заборављену идеју самоуправљања и њену дубоко хуману приједност. Наше опреојење за самоуправљање већа тражити у народноослободилачкој борби и наше револуционарном искуству.

Према ријечима друга Кардеља, самоуправљање није никакав изузетак из југословенске теорије и праксе. Идеја самоуправљања ствараје колико и међународни раднички покрет. Оно што је ново у овоме јесте што смо овај концепт применили у револуционарној пракси, и што више није само скроман покушај, већ цјеловит друштвени систем самоуправљања, који пројежда читаво друштво у бићу. И нешто више од тога: самоуправљање полако постаје светски систем изградње новог хуманијег друштва.

Развојни пут од идеје до стварности је дуг и мукотрпан, али су резултати очигледни и охрабрујући, а хоризонти за даљи прогрес јасни.

На крају треба истaćи да самоуправљање није обећани рај, него позив на стварајућу акцију свих сејесних снага. Наша пракса је показала да у развоју социјалистичког самоуправљања нема саморепродукције нити револуционарне борбе радничке класе и свих радних људи предвођених Савезом комуниста као својом авангардом.

АКТУЕЛНЕ ТЕМЕ

ОД ИДЕЈЕ ДО СТВАРНОСТИ

револуционарно и цјелокупно самоуправљање које у односу на њега добија свој смисао.

Маркс је у „Виједи филозофије“ ингениозно предвидио да ће у току развијатка радничке класе поставити на место старог буржоаског друштва такву асоцијацију која исключује класе и њихову супротност и више неће бити праве политичке власти, јер је политичка власт управа службени израз класне супротности у буржоаском друштву“.

Кроз ослобађање рада — а то је процес који се код нас одвијаје данас — пролазиће пут човјековог ослобођења од свих облика отуђења у које је био запао у класном друштву. Овај пут није лак ни кратак, али је, захваљујући генијалности класика марксизма, у својим основним контурама познат. Тим путем смо ми у Југославији пошли прије четврт вијека и већ поприлично смо закорачали њиме.

Истини, класици нијесу оставили из себе потпuno разрађену концепцију будућег социјалистичког друштва. Но, оно што су оставили — и као поглед на свијет и на социјализам у општим контурама — за нас је одрагојење важности. Још више од тога, они су нам оставили марксистички и дијалектички поглед на свијет, помоћу кога њихови сљедбеници могу изучавати законитости изградње и развоја социјалистичког друштва. Дакле, класици максимизам су, развијајући идеје о радничком самоуправљању, утврдили основне законитости развоја људског друштва и у будућности. Но, оно што је сигурно јесте да нико ко жели изградiti социјализам, односно бескласног друштва неће мочи да мимође генијалне мисли класика марксизма, нити да изгради социјалистичко друштво без радничког и друштвеног самоуправљања.

ЈЕДНА УСПАВАНА МЛАДОСТ

„ЗБИЉА СЕ ПРИРОДА ОВДЈЕ ИГРАЛА, када је своје чудесно дјело на махове стварала“ — написао је Стеван Митров Љубиша у тренутку излива осјећања према овом крају и његовим љепотама. Али док се та природа у рано пролеће и љето чини дивном, непоновљивом и раздраганом, доласком зиме прелази у јогунасту, велом прекривену, затворену, успавану љепотицу, која своје расположење преноси и

на своје поданике и чини живот монотоним.

Намјера ми је била да сазнам зашто се та приморска „фјакавост“ највише одражава онамо где не би требало — на младима који треба да се радују и у својој раздраганости и активности по крену и ту привидну обарилост града. Младост, која је непроцјењиво скупа због свеје пролазности, као да се не цијени или се не зна њене цијена у овом граду. Како

друкчије објаснити одсутност омладине из свакодневног живота у нашој општини чак и у оним најобичнијим свакидашњим играџијама, забавама и другим необавезним стварима које чине нешто што носи име младост. А да и не говоримо о многим озбиљнијим питањима о којима треба консултовати и младе, чути њихово мишљење, жеље и предлоге. Покушавам да одгонетнем зашто је то тако. Зашто младог човјека обухвата својим канџама, а малодушињост, апатија, чистота, одсутност сваке воље? Који узроци доводе до овакве појаве? Да ли је то велика диспропорција у темпизацији живота љети и зими. Не б

која на папиру броји око ше здесетак чланова, али је активно посјећује знатно мањи број омладинаца.

Омладинска радна бригада „Вукица Митровић — Љубиња“, формирана 1974. године, извела је неколико акција разним дјеловима наше општине. Али, у посљедње време њена активност је замрла, мада смо увјеравани да се бригада ставила на располагање за све потребе акције на терену наше комуне.

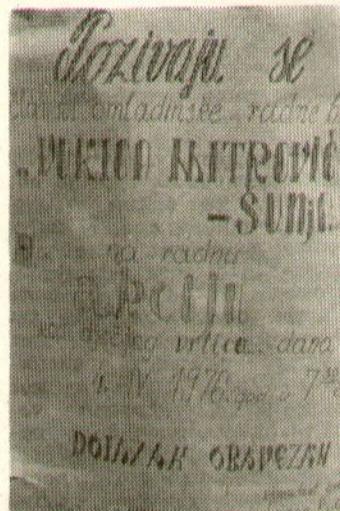
Неправедно је не истаћи да се узроци овакве ситуације не налазе само у омладинској организацији. Јер, она често наилази на неразумирања одговарајућих општинских форума. Како, иначе објаснити да од тражених 20 милиона стarih динара за опрему старог дјечјег вртића, који ће, кажу, бити уступљен на коришћење омладини, у преднацрту општинског буџета стоји издвојено три милиона стarih динара за потребе омладине? Рекл би се, на ријечима је све реду, али кад се дође до финансијских питања настaju велике тешкоће. А тако ни би требало да буде. Морал би се имати више разумирања, узвиши у обзир да ти нису нека велика средстава, а која би у овом тренутку била рјешење горућег проблема, питања просторија у којима би се састајали, забављали и рекреирали млади људи нашег града.

Ово никако није изговор за насталу пасивност и одсућност како омладине у цјелини, тако и њеног руководства, које се „активира“ на састанцима, записницима неким декларативним ставовима, који остају мртво слово на папиру.

Апелујем, и као млади човек и као становник овог града, на омладину Будве. Покушајмо сви заједнички учинити напор на превазилажењу наших слабости, јер циљева и задатака има доста, само их је потребно одредити и предузети одговарајуће конкретне акције. Заборавимо што је било, ради оног што ће бити, јер тешко је бити млад, а осећати се старим. Како би рекли наша стари, „питаће нас староседе, где нам је била младост“.

Учинимо заједнички напор, и он ће сигурно дати резултате. Учинимо то у имању младости и свега онога лијепог што она са собом несу.

Никола КРАПОВИЧ

ВЕЋ НИЗ ГОДИНА, обично на омладинским скуповима, који — додајмо узгред — нису баш тако чести, млади иступају са захтјевом да им се обезбиједе услови за рад. Уместо да се критички осврну на своју дјелатност и објаве сне зашто је њихова активност затагила, они, најчешће, према оној „крилатици“ да је напао најбоља одбрана, оптужују друге због тога „што они, млади, немају могућности да се потврде и докажу“, па су доведени у положај да „буду статисти у великој игри која се зове живот“. Жале се како немају средстава за планање професионалаца (који не могли да раде за све њих), нити имају погодног мјеста на коме би се окупљали. Пред тим, мање или више оправданим, „аргументима“, који су готово увијек добродошли, „падају“ све замјерке упућене на рачун младих. Чини се да су ту СРЕДСТВА и то МЈЕСТО оно „Сезаме, отвори се!“ које ће као чаробним штапићем отклонити бројне препреке и ријешити све проблеме.

Запитамо се: кој младима треба да обезбиједи то
МЈЕСТО на коме би се окупљали? Ако се заинтересујемо
како га они замисљају и зашто би им оно служило, сазна-
ћемо да би то требало да буде омладински дом у коме би
се они састајали — научеште ради игре, забаве и разоноке.
Мјеста за састанаје не ради састављања већ рада ради, и-
наче, има добра, а и састанак има доволно: младици
треба да ојелују у склопу Социјалистичког савеза и остал-
их друштвено-политичких организација у мјесним зајед-
ницима, а не само у оквиру Савеза социјалистичке омла-
дине. Тамо, у свакодневном раду, они и треба да се потврде
и да изборе мјесто које им припада.

МЈЕСТО где ће се млади окупљати, где им неће бити досадно, где ће схватити да нису препуштени само-ма себи, да су блиски међу собом и да у свијету одраслих не представљају свијет за себе, то **МЈЕСТО**, које се стално тражи и, по свему судећи, ријетко налази, налази се, бар би требало тако да буде, у сваком младом човјеку појединачно и у свима њима заједно: у њиховој још непробуђеној снази и ријешености да савладају не само све отпоре и неразумијевање старијих, већ, прије свега, да присуле себе на другачији стил у раду и да новим садржајима испуне дане коју у тутањ пролазе, да побиједе досаду и усамљеност да би, прије него што буду потребни другима, били довољни самима себи.

Не правдајуши „заборавност“ старијих и не стављајући њихову одговорност у некакав други план, можемо се подсјетити чињенице да самоћа није само терет, већ често може да значи и предност. Сјетимо се да су многи, да би успели, морали да се осаме да би били сучочени једино са оним што стварају. Када је сам, човек се најбоље одлукује шта ће да ради и како да своје вријеме најбоље распореди. Он тада другује са својом још нерођеном пјесном, сликом, причом, са својим заносима и сазнањима, која прије или касније, треба да постану својина свих. Не треба се, према томе, плашити самоће, која је, као и окупљање, неодвојиви дио нашег живота.

Умјесто МЈЕСТА гдје би се окупљали — које никако није „чаробни штап“ помоћу кога се све тешкоје савлађују, нити би требало да буде изговор за одсуство сваке иницијативе — млади треба да у нашој, а то значи у својој, свакодневици пронађу могућности да се потврде и исказују. Једино тако, под условом да то стварно и хоће, они неће бити само „статисти“, пасивни, а још мање апачтични посматратчи збињава око себе, већ активни ствараоци и градитељи нашега друштва. Како неко рече, они не би смјели да чекају да им неко други пронађе и дарује мјесто где ће се окупљати, па тек да почну да раде, јер ће их, у том случају, не без права, одрасле стрпљати у — дјечје вртиће, гдје, у стапном очекивању да неко други ПОЗВАНИЈИ, о њима мисли, никада неће одрасти.

ПОЗВАНИЈИ, о њима мисли, никада неће обрасати.

Као будућност наше земље, у интересу те земље и њене будућности, млади се морају изборити да постану субјекти у нашем друштву и својим радом освојити мјесто које им припада. А оно је једно од најзначајнијих: с правом је речено да на младима свијет остаје.

се могло рећи. Јер, само при-видно, у оној љетној гужви млади човјек налази неке активности. Није доволно да се, јурицањем од једне до друге хотелске терасе, где сви спа-ра музика, или сједећи у неком од задимљених диско-клубова и барова, оправда назив једног примјерног омладинца. Чак, могло би се тврдити да су за вријеме сезона све оне праве активности будванске омладине потпуно изгубљене. А када љето затвори своја врата, у душу младог човјека увлачи се нешта чудна сјета, предаје се свајим сањањима реконструише „донжуанскe подвигe“ и једноставно и резигнирано улази у зиму као у неки затвор, у нешто непожелјно што треба што прије прећи и заборавити. И зато се та зима чини невјероватно dugom, досадном и пролази очекивању нове сезоне и њених „чари“.

Не би се могло рећи да се не чине неки покушаји у самој организацији Савеза омладине. Шта више, посљедњих година примјећује се да је, ипак, нешто кренуло, и да је омладина, колико-толико, присутна у политичком животу општине. Међутим, те акције би се прије могле свести на неколико састанака декларативног карактера без конкретних широких и свим омладицима доступних предлога. Формални пријем у Савез омладине и Савез комуниста није оно на чему треба stati. То повлачи за собом идеолошко васпитање још неформираних карактера младих људи — превентивну мјеру застрањивању или непожељном утицају. Зато је за похвалу формирање али не и одзив омладинаца у политичку школу „Борба“

Полигон за мишеве

Подижемо ста-
зграде — да
сушчане, при-
че. Нижу се
до друге, изградене
стрчним и знам
пројектима наших
теката, на локацији
мјестима предвиђени
баничтичким планом
да. Улице добијају
контуре, физичон
Ниче један сасвим
град, једна нова у
целина.

себе, Будве и других ко-
ји овдје долазе.

Али...

... Направише, это

зграду „С-70“ — тако је зову, таква јој је, изгледа, техничка „шифра“. Соплино је подигао — ту нема шта да се замјери — и уселише се у њу радни људи и грађани, а прилике прије три и по године. Као, уосталом, и у многим сличним зградама, направише и овде двије-три просторије за друге сврхе: трговину, канцеларије и друго. Проће од тада година, прођоше двије и три, ево и четвртга је у току, а просторије, у шифрованој згради С-70, зјапе прашне и дозлабога запуштене! У њима се налази свега и свакега, једном ријечју у таквому стању да су постале полигон, где, бувално речено, „мишеви коло воде“.

Најгоре је то што се просторије налазе поред самих улаза у зграду, па се то руљо, тај „излог“ нечистоће, увијек види. Ту нашу туристичку „покуду“ годинама могу да виде (и виде је!) и многи страни туристи, који лежују у Будви, односно у самим зградама С-70.

Па се станар ове зграде, грађанин, туристички радник, и шта ти ја знам ко сье не, запита: постоју ли власник ових просторија и брине ли неко овом пословном простору који годинама стоји неискоришћен, који нас, у таквом стању, нормално представља у лошем свијетлу и који, на крају ту, у срцу једне не баш мале стамбене зграде, где људи живе, где је подсјек тимо, дјеца живе, може да настане — сјутра, постати узрокчик свакојаке заразе? Чекамо ли, можда, да се нешто слично деси, па да тек тада предузмемо одређене мјере, што ће рећи пронаћемо власника и наложимо му да овом, сада ничијим простору, да дне прави замјеник?

Ови редови се управљају до тога да дође, да се, док је на вријеме, „прозове“ прави власник, да му се каже, ако не да се тако не газођује друштвеним имовином, а оно да се — бар у интересу стапара — поменутим зградама, уопште туризам у овог лијепог града — у просторије усели неко чешто и оне тако доведе и „нормално“ стање.

М. Пажковић

ИНТЕРВЈУ ДРУГА ТИТА

— НАШ АКЦИОНИ ЗАДАТAK

КАДА СМО СЕ ПРИПРЕМАЛИ ЗА ОВАЈ НАПИС, наша замисао била је да он буде резултат анкете међу члановима Савеза комуниста на територији наше општине, заправо да видимо колико су они упознати са интервјуом друга Тита загребачком „Вјеснику“. Међутим, нисмо могли обезбједити довољан број учесника у анкети, јер велики број рандика није био у довољној мјери упознат са захтјевом, јер се баш у овом тренутку, као један од основних задатака, спроводи упознавање чланства Савеза комуниста са задацима који произишу из ријечи којима је друг Тито окарактерисао и осудио неке неправилности у нашем друштву. Актуелност његовог интервјуа се још дуго неће изгубити, па је тим више сваки комуниста дужан да се са њим детаљно упозна.

**УЧИЊЕН ЈЕ КРУПАН КО-
РАК, АЛИ ТРЕБА ИКИ
ДАЉЕ**

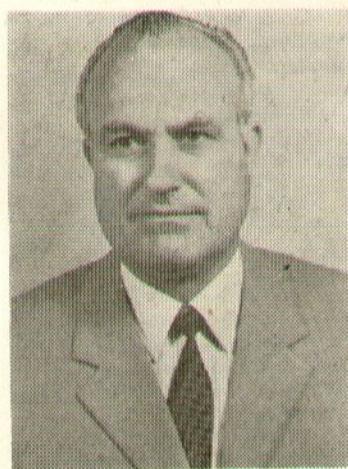
За сада, нашу почетну замисао оријентисали смо у другом правцу. Наиме, покушали смо да сазнамо шта у овом тренутку значи и на какав је пријем нашао интервју предсједника Тита међу старијим члановима Савеза комуниста, како бисмо, након тога, направили поређење и видјели на какав је одјек он нашао међу младим људима, тј. дати мишљења старије генерације, ослонца садашњег друштвено-политичког живота, и младих људи, који сваким даном све више постају основни носиоци развијка наше друштва. Зато смо се обратили друговима Саву В. Станишићу, члану Комитета Општинске конференције СК, и Радомиру Вукићевићу, члану Предсједништва СК Савеза социјалистичке омладине.

Саво В. Станишић: „Двадесетправа сједница и Писмо друга Тита дошли су у правом тренутку. Могу рећи да су наше партијске организације пажљиво размотриле своје слабости и већ учиниле крупан корак напријед. Многи комунисти увидјели су своје слабости, што је довело до позитивних резултата: у првом реду, освежили смо наше редове, примајући нове чланове у Савез комуниста из редова радничке и школске омладине, а учињен је извјестан напредак у идеолошком уздизању чланства путем курсева и предавања.

Но, и поред свега тога — стекао сам утисак — рад одговорност, критика и самокритика у партијским организацијама су у јењавању. Опет се запажа либерализам код извјесног броја чланова. Критика и самокритика не дају очекиване резултате, а ту и тамо осјећа се такозвана политика незамјерања. Понедјеље и критизерство долази до изражавања, а одговорност појединих чланова, па и рад неких партијских организација, није на потпуној висини.

Имајући све то у виду, може се рећи да је интервју друга Тита „Вјеснику“ дошао у прави час. Његове ријечи, упућене свима, поново

не активирати нашу партијску организацију, и то уједно више уколико будемо одлучни да њихов смисао спроводимо у пракси. Вјерујем да ћemo се након студијског анализања стања у

Саво Станишић

нашој средини у свијетлу интервјуа, комунистички ухватити с њима у коштац и захваљујући томе, постићи добре резултате.“

МЛАДЕ ТРЕБА ПОКРЕНУТИ И УСМЈЕРИТИ

Радомир Вукићевић, „Титов интервју загребачком „Вјеснику““ написао је на изванредан одјек у читавом на

Радомир Вукићевић

шем друштву, у првом реду међу омладином, где је резултирао још већим подстичајима за рад како у појединачним активима, тако и у омладинској организацији у цјелини. Као и досада, свака Титова ријеч — одлучна, јасна и језгрорита — подстиче на размишљање и преиспитивање рада сваког од нас појединачно и друштва уопште. Зато омладина у нашој општини треба да још једном анализира свој досадашњи рад, уочи све чинионце и недостатке који коче наш развој. Друг Тито је посветио велику пажњу младима — будућој покретачкој снази друштва — говорећи да се треба позабавити организованим и систематским

између два фотоса је раздобље од око двије године дана. На горњем видимо другарицу Вукићу Бечић како полаже камен-темељац Дјечјем вртићу у Будви, а на другом Омладинском радном бригаду „Вукица Митровић — Шуља“ са друштвено-политичким и просветним радницима за вријеме предаха

пред изградњом вртића.

радом на морално-политичком јачању сваког омладинца, начином његовог понашања и дјеловања и његовим задацима на учвршћи- вању нашег самоуправног социјалистичког поретка.

Млади, као још неизграђени људи, изложени су различитим видовима непријатељског дјеловања од различних информбирошких, националистичких и шовинистичких група, затим утицају либералистичке идеологије и акцијама упереним против нашег самоуправног друштва, а против свега тога треба се енергично борити.

Посебну пажњу друг Тито посветио је критици и самокритици, као и осуди појава критизерства. Сјесни смо чињенице да је код нас у великој мјери присутна „линија“ незамјерања, па би млади отвореним и другарским начином критикована, без обзира да ли то неког погађа или не, могли да се боре против тог неприхватљивог „стила“ рада.

На крају сматрам да у нашој општини треба појачати везу на релацији СК и омладина и предузети одређене мјере за бољи рад Предсједништва ОК ССО, јер сваки омладинац наше општине хоће да ради, само га треба покренути и усмјерити правим путем.“

Остављајући читаоцима, првенствено члановима Савеза комуниста, да сами извлаче закључке, и пронађу заједничка гледишта, констатујемо да су ријечи друга Тита, као и увијек до сада, наишле на одобравање и једнодушну ријешеност и старијих и млађих да као акциони задаци — а оне то и јесу — буду спроведене у дјело.

Н. К.

Свети Стеван

МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ

И

25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОБЕНДАН ДРУГА ТИТА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА СВЕНАРОДНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНОВАЊА СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИХ РАДНИХ ПОБЛЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ООУР „СВЕТИ СТЕФАН“

ТУРИСТИЧКА
РАЗГЛЕДНИЦА

ПЕТРОВАЦ ЈУЧЕ И ДАНАС

Мјесто мало, али гласито. Насликано је на бројним туристичким мапама, а помиње се на свим меридијанима. Такав је наш Петровац. Са сјевера и југоистока оивичила се брда, заодјенута густим приморским растинjem, тако да се камена подлога једва примјењује у том густишту. Море, са спектром чудесних боја, бистро као извор, увијек у благом таласању, граничар је са југозапада. Са истока је камени масив, окренут к небу, с безбрзом шилјаком и вододерина, опор и тврд дозлабога. Између њега и градића — Јадранска магистрала. Преко камених громада не може се к небу, изузев преко туризма. Бар тако мисле вјечито оптимистички расположени Петровчани. По њима је њихов градић предодређен за туристички Олимп. И не штеде себе кад је у питању реализација таквих амбиција.

ИЗЛЕТ У ИСТОРИЈУ

ИСПРУЖЕН НА ВЛАГИМ ВРЕЖУЈЦИМА, Петровац је утонуо у дебелу хладовину. Бројне маслине, расутије ту и тамо, чине достојанствен декор. Око њих — палиме, магнолије, мирте, бокори ружа, лимуни и поморанџице. Кад човјек погледа тај сцену боја, осјети неку топлину у души. Уклопиле су се складне људске грађевине у природне рамове, као да постоје заједно вјековима. Нема збијеношти, нити кинђурења. Све је некако скромно и достојанствено, а лијепо и драго. Све је подређено туризму. Чистота је беспрекорна, и то свуда: по улицама, плажама, двориштима. Није то заслуга само комуналних радника. Судјелују у томе и Петровчани, ненаметљиво, или стапло. Због тога и плијени Петровац своје „ходочаснике“. Ко једанпут осјети његове чари, тешко више да га заборави.

И киша, кад понекад грунекао из кабла, не умањује његову љепоту — умивен, на сунцу, бљешти још јаче. Диван је када вјетар зајауче и дрвеће почне да игра чудесни плес, а гране цвиле ли цвиле.

Има у тој вјетрометини нешто симболично. Петровац с окољним селима, некада на међи трију држава, издржавао је чуда голема. Ударано је по њему немилице. Мијешала се крај са сумазама до очаја. Враћали су се удари, и то два за један, за два четири. Крварило се у бројним бојевима, остављале кости по јуначким мједањима. Мијешала су се крви сузе, али су ране непреболне зацељиване поједничким поклицима и пјешком прокосном. Крварило се на овој вјетрометини вјековима, али је увијек било доволно крви да се немилице расипа по људским стратиштима, јер се под барjakом слободе постројавало младо и старо.

Под априлским сунцем пукла морска пучина у недоглед. Острвице Катич, још једна неактивирана туристичка атракција, укотило се пред заливом као лађа. Звоник мале црквице на њему, испран у олујама, напак је на катарку. Петровачка плажа, у служби туризма пуних педесет година, данас је без купача. Са свјетлуџавим пјешчаним браздама башила је у заједницу уређени зелени појас иза себе. У малој луци неколико чамаца, везаних за сидриште. Један баш сада креће к пучини. У њему је познати petrovачki рибари. Петровчани кажу да се не враћају празних руку. Значи — рибе има, али увијек нема вриједних руку. Изда понеког стриљање и грмије динамит у малим затончићима, далеко од људског погледа и законских санкција. Остане пустош на мјестима експлозије. „Тамо флоре и фауне више нема. Осјећаш се као да си на мјесечевој површини. Знамо ко то чини, али никако да проговоримо. Још увијек сматрамо да је то срамота“ — каже у пола гласа један Петровчанин.

СЈЕМЕ ЦРВЕНЕ КОМУНЕ

Тужна је мала лука у прољећној игри боја. Још је тужнија када се сјети чо-

вјек историје, капетана Стијепа Недина и осталих морских вукова petrovачких. Јечај је некада залив од бродских звона и морнарских команди. Утоваривало се и истоварило до зоре. Вијорила је petrovачka застава свим морима. Отимали су се за petrovачke капетане цареви, дуждеви и краљеви. Све је то прошлост. Остало је само на зиду по нека слика стarih морепловца и њихових једрењака. И то само за сјећање потомака на славне претке. Зато, када се човјек сјети историје, мала лука изгледа још мања. Због те традиције несхвательиво је што неког изда стриљање и крене у риболов без прибора.

Одлазили су Петровчани једрењацима и вапорима, опраштавајући се сузних очију од завијача, који, онако постан, није могао све да преће. Многима је то било и задње вијење. Тешко се по туђим земљама долазило до зараде. Врели каменоломи и влажни рудокопи, снијежне планине и морске олује, одузимале су младост и снагу, а често и животе. Кости многих остала су без гроба и мрамора, да се бијеле по пустинама и прашумама — да их звијери глоду и киша плаче. Сваки уштећени динар хитро је родном дому. Одлазили су младићи, а враћали се старци — ако не по годинама по изгледу — да заувијек остану међу својима. Ни они који су о-

стали нијесу се отуђили. На врате понекад на виђења с познатим пејзажима и одлазе задовољни.

Ту скоро кренула групica Петровчана на излет до старе Јеладе. Пут их нанесе поред споменика палим борцима са Солунског фронта. Док су читали на њему имена својих рођака, канула је и по нека суза. Нијесу се отуђили. На врате понекад на виђења с познатим пејзажима и одлазе задовољни.

Браћише се 1919. године превживели солунци, али с новим идејама, до тада непознатим. Нађоше те идеје у овом крају бројне поклонике. И не прође много, а у Петровцу се залепрша црвена застава прве црвене комуне. Прочу се тада Петровац, јер његово име почеше с поносом да изговарају обесправљени радници. Трајала је та комуна доволно дugo да баци своје сјеме на вријеме и на погодно тло. Клијало је то сјеме на барикадама и у штрајковима. Купало се у сопственој крви по казаматима. Зато је 13. јула скоро све што пушку могаше да носи сврста у устаничке редове и крену у борбу за слободу и остварење комунистичких идеја. Имена палих исписана на Лазарету најбоље говоре о томе колико је скупо пла-

ћена слобода. Говоре о томе и друга бројна спомен обиљежја. Те жртве обавезују: морамо се према тим споменицима односити са пијететом. Не би требало да нас одржавање костурница на стадију Јелади подсећа на наше обавезе.

СВИ ГРАЂАНИ ТУРИСТИЧКИ РАДНИЦИ

Са изградњом Јадранске магистрале почиле нагли развој Петровца. Населила се тада овде величина становника из околних села. И поче градић да добија модерне контуре привлачног туристичког пункта. Оно што су започели студенти прије педесет година, и данас ради виђени гости, о чему су маштари некадашњи туристички радници, постаде стварност. Петровац је искористио шансу и добио битку, па сада ради на комплетирању туристичке понуде. Углед се далеко брже губи него добија. Знају то Петровчани добро. Зато су се скоро сви претворили у туристичке раднике. Тако се могу понашати само они који волеје свој град Јадранску неизмјерном. Многи до лазе са стране да виде, да нешто науче. И не гријеше. Добио је Петровац репутацију мирног туристичког места. То нијесу могли да покваре ни они прошлогодишњи испади. Било, не поновило се. Реаговање његових житеља су гаранција за то, а и petrovачka милиција нема милисти према деликвентима.

Добра је младеж petrovачka — када крене у акције, нема шале. Истина, неки се још понашају недовољно одговорно према радним обавезама, али се и ту мора наћи лијека. Високи стандард од малих ногу — коли ко добра толико и зла донесе. Дошло је вријеме да млади морају да чувају тешко стечени туристички углед. Како имају доволно снаге, потребно је мало више воље да тај задатак успјешно изврше.

Ако би требало узети неку мјесну заједницу за пример, онда је то petrovачka. Оно, и

тамо има неких опречних мишљења, али то и није толико лоше, поготову што се ради о појединачним концепцијама. Та квих који само своју ријеч решавају, има у свакој средини.

ПРИВОДЕ СЕ КРАЈУ РАДОВИ НА ДОМУ КУЛТУРЕ

Интензитет изградње је у благом паду. Међутим, оно о чему petrovачani годинама сањају, треба да се оствари. Приводе се крају радови на модерном Дому културе. Неме се више грађани, посебно омладина, жалити на недостатак друштвених просторија. Биће то кутак и за спортисте. Ваљда ће и мјесни фудбалски клуб сачувати свој лигашки статус. То је његова обавеза према вјерним навијачима, који су бодриле играче по вјетру, киши и жеги, одвајајући често свој цепарац да би се наставило такмичење. Кренуће тада и друге спортске активности. Комплетна туристичка понуда захтијева не само објекте него и развијен спортски живот.

Уколико све буде по плану, крајем ове или почетком наредне године, почеће изградња друге фазе хотела „Кастел Ласта“. Са 300 лежаја „A“ категорије и модерним пратећим објектима, овај објекат треба да постане бисер petrovачkog хотелијерства. Почеке бржја стамбена градња — и колективна и индивидуална, али пласнска. Водиће се рачуна о стамбеним потребама привреде — Петровац се не смије претворити у викенд-град. Његови становници су јединствени у томе.

Основна организација уједињеног рада „Петровац“ узела је велику обавезу на себе — до почетка сезоне треба да изгради привремену аутобуску станицу на новој локацији. Садашња ће бити искоришћена за паркинг простор и ресторан друštvene исхране. Обавеза је велика, а времена је — више него мало. Многи, као се помене нова аутобуска станица, сумњивачко врте главама. Жељели би да их домаћа радност демантује.

Петровчани су ових дана окупирани „великим спремањем“ за главну сезону. Кроје се и прекрајају планови. Жеља је свих да се гости што боље дочекају, Озбиљност са којом грађани прилазе рјешавању мјесних проблема гаранција је да ће се, као и до сада, спремно дочекати бројни туристи. Увјерени smo да ће они на растанку, по обичају, изговорити ријечи: „Довиђења, до идуће сезоне!“

Остављам Петровчане са жељом да наставе с „великим спремањем“ и да се њихове амбициозне прогнозе остваре. Велика petrovacka звијезда на Малом брду, подигнута у част 55-годишње прве црвене комуне на Јадрану, доминира Петровцем. Тај скромни споменик који тако дивно бљешти у априлској ноћи, обавезује на нова прегнућа.

Димитрије Јововић

Виле у Петровцу

КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“ ПЕТРОВАЦ

ЧЕСТИТА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И

25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ

Рационално коришћење станова...

Да би што рационалније користили станове у друштвеним и у власништву грађана водиће се рачуна о величини и функционалности стана, броју његових корисника, њиховом узрасту, полу, здравственом стању и занимању што су све мјерила на основу којих се утврђује да ли је, и у којој мјери, рационално искоришћен расположиви стамбени фонд. Предвиђено је да један корисник може имати 30 квадратних метара стамбеног простора, два до 45, три до 60, четири до 75, а пет корисника до 90 квадратних метара. Уколико стан користи више од пет лица, за свако сљедеће додаје се још 10 квадратних метара. Сматраће се да се станови од слабог материјала и у објектима подигнутим прије 1940. године, чија функционалност и опремљеност не одговарају важећим нормативима, рационално користе и када им је површина за 20% већа од прописаних норматива.

Стан се рационално користи и у случају када је његова површина већа за 20% од прописане, уколико у њему станују лица различитог пола старија од десет година, изузев супружника, лица која, према налазу љекарске комисије, захтијевају изоловање у посебну просторију, са мац коме је потребна туђа помоћ или лице коме је потребна посебна просторија за бављење научним, књижевним, уметничким или друштвено признатим јавним радом. По свим овим основима носиоцу стварског права може се признati највише 25 m² стамбене површине.

За вишак стамбеног простора плаћа се већа стварна, и то по стопи од 50% за вишак простора који не представља ни најмању собу у стану, од 100% за вишак простора који може представљати и најмању собу, од 200% за вишак простора који може представљати двије собе у стану и 400% за вишак стамбеног простора који представља три или више соба у стану. Средства добијена на овај начин за станове у друштвеној својини могу се користити само за изградњу станова солидарности, а за станове у својини грађана припадају њиховим сопственицима.

...и критеријуми за њихову расподјелу

Право на подношење захтјева за рјешавање стамбеног питања припада раднику, уколико он, или неко од чланова његовог домаћинства, нема одговарајући стан, с тим што се под члановима домаћинства подразумијевају брачни друг и дјеца, као и лица која је радник дужан да издржава и која с њим станују. Сматра се да раднику није ријешено стамбено питање у случају када самац има мање од 20 квадратних метара стамбеног простора, породица од два члана мање од 35, тројчаки породице испод 45 и за сваког даљег члана домаћинства по десет квадратних метара корисне станове површине.

Првенство за рјешавање стамбеног питања утврђује се на основу броја бодова, а узимају се у обзир: стамбена ситуација, породично и здравствено стање радника и члanova његове породице, стручна спрема, радни стаж, материјално стање радника и учешће радника у народно-ослободилачкој борби.

Учесници споразума дужни су да самоуправним актом утврде допунска мјерила и број поена који могу бити од утицаја за добијање стана, као што су: дужина чекана на стан, успјех на радном мје-

сту, активност у органима са моуправљањем и друштвено-политичким организацијама.

Ранг листа за расподјелу становова утврђује се једнапут годишње, и то збрајањем бодова за сваког радника који је подnio захтјев за стан, послиje чега се она саопштава радницима преко информативних средстава.

Изузетак је направљен за стручне кадрове који се, уколико им се не ријеши стамбено питање, не могу задржати на раду. Таквим лицима стан се може додijeliti мимо одредби споразума у моменту одласка у пеизију нису ријешили стамбено питање, без обзира на редослед утврђен на ранги листи, обезбиједе одговарајући стан у року од двије године. Радници из непосредне производње добијају станове сразмјерно учешћу у укупном броју запошљених.

О спровођењу споразума стараје се посебна комисија, која треба да прати његову примјену и предлаже предузимање одговарајућих мјера, измјену појединих одредаба и мјера материјалне и друштвене одговорности.

Д. Ј.

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР БУДВА

ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ

ПРВИ МАЈ — ПРАЗНИК РАДА
И
25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ
И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

ПРОБИЈАЈУ ПУТ — ТУРИЗМУ

СТАНОВНИЦИ САОЦА И ПРИЈЕВО-РА, одакле се пружа изванредан поглед на плажу Јаз, добровољним радним акцијама пробијају пут са Јадранске магистрале у дужини око два километра. Сваке суботе и недеље окупи се старо и младо на дионици где су претходног дана стigli и наста-

вљају са постављањем подлоге, како би се касније, када се обезбиједе средства, могло приступити бетонирању пута, којим, како неко рече, треба да „туризам доведу у своја села“.

На слици: Мало их је, али су вриједни. В. Р.

БРИГА О КАДРОВИМА ЗАТАЈИЛА

На недавној сједници Комитета Општинске конференције Савеза комуниста, на којој је донесен Акциони програм, констатовано је да кадровска политика у нашој комуни још увијек није демократизована у довољној мјери, сасвим је сигурно да се све већи број тијела, органа и институција укључује у одлучување при рјешавању кадровских питања, нарочито када се ради о руководећим радним мјестима. Мада се у неким срединама и другачије понапају, то, свакако, смањује могућност приватизације кадровске политике. Нарочито се осјећа отпор пре мајструјућем приправнику, и то највише у оним организацијама у којима се на руководећим мјестима налазе нестручни кадрови, па се вјероватно, плаше да им млади не угрозе положај.

Иначе према ријечима Митровића — у посљедње вријеме се прилично урадило на побољшању кадровске структуре, нарочито у радним организацијама. Општински комитет Савеза комуниста води картотеку која омогућава увид у постојеће стање, планираје и усјераваје кадрова на дужи рок. Захваљујући оваквој политици, у привредним и ванпривредним службама попуњено је новим кадровима преко 30 руковођећих радних мјеста.

Буда је, као што се зна, привлачица за кадрове свих профиле — каже Никола Јовановић, предсједник Комисије за кадрове, избор и именовања СО Будва. — Само недавно када смо расписали конкурс за једно радно мјесто у Одјељењу народне одбране, за начелника, присјело је 11 захтјева, од чега три са по два завршена фокултета. Искуство нас је научило да је многима важно само да добују у Будву на било које радно мјесто, да, као се то каже, баце сидро, а послиje га, без сентименталности, напуштају и траже боља мјеста, посебно собом у мираз стан добијен од Општинске скupštine.

Има случајева да примамо људе и великолудно им дајемо стан, а они кроз годину — двије треба да пођу — Прије утврђује да се третирају као кућа високог туризма — каже Јубо Анђус, шеф репрезентације у Светом Стефану — наш колектив сваке године шаље раднике који су планирани за руководећа мјеста на специјализацију у иностранству ради усавршавања језика и упознавања са агенцијским пословима.

у пензију, или им је љекар препоручио приморску климу. Тако човјек добије посао у Будви, за годину дана дође до друштвеног стана, а за дјеље се пензионише, и на тај начин више шићари у Будви за неколико година него за цио радни вијек. Сами за посљедњих десет година Скупштина општине додијелила је око 20 станови разним стручњацима, који су из разноразних разлога напустили орган управе, али не и станове које су добили. Лако је израчунати да нас ова кадровска политика скупо кошта.

— Свака част стручности таквих лица, али наша оријентација треба да буде на младе и перспективне људе, којима ћемо кадровске проблеме ријешити за дужи период — рекао је, на крају Никола Јовановић.

Иво Кадаштровић, предсједник Општинског вијећа синдиката, иначе директор ООУР домаћа радиност „Петровац“, такође сматра да основне организације удружења рада немају увид у кадровске потребе. Дају се стипендije и улажују значна средства за школовање кадрова за које унапријед знамо да им не можемо обезбиједити радио мјесто у привреди наше комуне. Зато се убудуће већа пажња мора посветити стипендирању ученика и студената који се опредијеле за туристичко-угоститељске школе и факултете.

Неке радне организације издавају прилична средства за дошколовање и усавршавање кадрова, што је веома добро. У томе предњачи ООУР „Свети Стефан“ из које је трошак радне организације сваке године по неколико радника проведе више мјесеци у иностранству ради усавршавања на стручњаку.

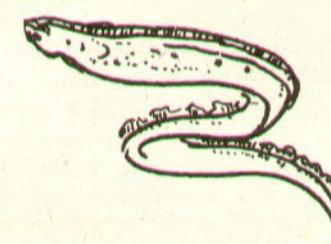
— С обзиром да се третирају као кућа високог туризма — каже Јубо Анђус, шеф репрезентације у Светом Стефану — наш колектив сваке године шаље раднике који су планирани за руководећа мјеста на специјализацију у иностранству ради усавршавања језика и упознавања са агенцијским пословима.

СОЛИДАРНОСТ ЈЕ ЗАТАЈИЛА

Динамични туристички регион, какав је подручје будванске општине — истакао је Јанко Милић, секретар Основне организације СК у Бечићима треба да преко свог информативног гласила води борбу за свестраји развој и да помаже туристичким радничима и свим оним снагама које се боре за прогрес. Наш лист треба да информише грађане и популарише њихове обавезе према заједници: да иницира, подстиче и указује на негативне појаве, да помаже у савлађивању отпора, где год их има, а има их. Најмјеродавнији суд који се даје кроз „Приморске новине“ треба да буде суд који потиче са попришта где се бије битка за самоуправљање и за бригу о човјеку. Да то не буде суд појединца који често без везе с праксом у кабинетима доносе закључке. Мислим да би лист морао више пажње да посвети феномену који је условљен развојем туризма. Ради се о једној категорији, по мом мишљењу, објективних радника, који код нас долазе из врло сиромашних средина и заробљују добар дио доходка, а од тога добијају врло скроман дио. Ради се о младим људима који тек ступају у живот. Питам се: где је сољарност између сталних и сезонских радника?

Такође је веома важан проблем радника који годинама не виде перспективу да дебију кров над главом. Интересна заједница за становљавање је сиромашна. Познато ми је, с обзиром да сам укључен у њен рад, да смо настојали код другова из Општинске скупштине да се одреде неке локације у овом нашем појасу, које би биле приступачне раднику с ниским примањима и омогућиле му да, колико-толико, лакше ријеши стамбени проблем. Људи би на тај начин са минималним средствима која би добили од радне организације, уз њихово рационално коришћење, дошли до каквог-таквог крова над главом. Али, од тога — ништа. Наша урбанистичка служба доста је неефикасна. Једина смо општина у Републици која нема фонд сољарности за изградњу радничких станова. Уз то иде се на продају плацева по конкурсу, што, опет, погађа раднике с ниским примањима. Зато смо у нашој Мјесној заједници устали против додјељивања плацева по тем конкурсса, јер ће их тако добити они што више имају.

Рекао бих нешто о томе како се код нас цијени друштвени рад. На човјека се понекад гледа само по томе

Заједнички снимак младих комуниста

Четрнаест црвених каранфила

Основна организација Савеза комуниста Будва I, на свечаној сједници одржаној 7. априла у великој сали Скупштине општине Будва примила је у своје редове 14 најистакнутијих омладинаца и омладинки, који су постигли најбоље резултате у оквиру организације Саве за социјалистичке омладине, која их је и предложила за пријем. У Савез комуниста примљени су: Мија-

на Миковић, Константин Милутиновић, Мирослава Крута, Мијана Мазарак, Данила Зеновић, Мијана Бојковић, Бранко Поповић, Славко Билић, Ненад Вуковић, Зарија Јокић, Владо Љубановић, Крсто Зеновић, Љубо Прибиловић и Драган Трифуновић.

Млађим комунистима — полазницима Омладинске политичке школе и члановима радне бригаде „Вукица Митровић-Шуња“ — говорио је

народни херој Богдан Вујовић, генерал-пуковник у пензији, који им је честитао пријем у Савез комуниста, урочио црвене каранфиле и зажелио да наставе револуционарне традиције младих скојевца — бораца нашег Народно-ослободилачког рата.

На слици: Заједнички снимак младих комуниста за успомену на њихов најдражи дан.

В. Ракочевић

У ПЕТРОВЦУ — ГРАДУ СУНЦА И ЗЕЛЕНИЛА

Кастел Ластва

ГРАД сунца и зеленила, како су га, не без разлога, назвали туристи, Петровац на мору дочекује ове године сезону спремније него икад. ООУР „Петровац“, која је чланица велике породице „Монтенегротуриста“, резервисала је два хотелска објекта за домаће гости — „Сутјеску“ и „Петровац“. Овај други има двије категорије соба — „Б“ и „Ц“. Цијена дневног пансиона у првој је 140 динара у јуну и септембру, а 210 динара у јулу и августу, док у собама „Ц“ категорије она износи 100 до 140 у мају, јуну и септембру, а од 150 до 200 динара у јулу и августу. Хотел „Сутјеска“, објекат „Ц“ категорије, налази се на само обали и располаже великим терасом уз саму плажу. Пансион у двокреветним собама стаје 140 динара у јуну и септембру, а 180 у јулу и августу.

Сви капацитети у домаћој радиности на petrovачкој ривијери организовани су у оквиру ООУР за домаћу радиност „Петровац“. Извршена је категоризација соба, а цијene се у јулу и августу крећу од 40 до 55 динара, зависно од категорије, односно од 35 до 45 динара у осталим мјесецима. За радне организације које фиксно закупљују лежаје за дуже од 62 дана цијена лежаја може бити и нижа.

За госте у приватном смјештају исхрана је организована у ресторанима хотела „Сутјеска“ и „Петровац“ и у ресторану Аутокампа у Буљарици. Цијена исхране у прва два ресторана креће се од 80 до 90 динара за три оброка дневно, а у ресторана

ну у Буљарици износи 75 динара.

Ова основна организација располаже и са два аутокампа у Буљарици чији је укупни капацитет 1.300 је-

диница. Цијена смјештаја у јулу и августу је за кола 12, а за шатор 10, по особи се плаћа 12 динара, а прикључак за струју стаје пет динара. За дјецу испод седам

година важи попуст од 50%. Цијене су нешто ниже у јуну и септембру. Иначе, оба аутокампа су од Петроваца удаљена два километра, а смјештени су у маслињацима недалеко од простране буљаричке плаже.

Ове године забавни живот у Петровцу биће разноврstan и садржајан. Свакодневно ће се организовати шетње излетничким бродом, дневне и ноћне, од Петроваца до Светог Стефана, Будве, Буљарице и Бара као и аутобусима до Цетиња, Ловћена, Дубровника, Старог Бара, Улциња, Манастира Мораче и Скадарског језера. Својеврstan доживљај представљају ручкови и вечере на Дробном пијеску по цијени од 120 динара по особи и атрактивни излети на Паштровску гору, где ће се сервирати национални специјалитети на сеоски начин. На свим терасама и у ресторанима гости ће забављати реномирани пјевачи народне и забавне музике.

КОЛЕКТИВ ООУР „ПЕТРОВАЦ“

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И ГОСТИМА, РАДНИМ ЈУДИМА И ГРАЂАНИМА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И

25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СА ИСКРЕНИМ ЖЕЉАМА ДА ИХ ПРОСЛАВЉАЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА

Хотел „Парк“

„Парк“ спреман да дочека госте

РАДНИЧКА ОДМАРАЛИШТА предстаљаје и у наредном периоду најважније објекте за одмор. Код њих се сусрећу вишеструки интереси разних друштвених чивилаца: радних организација — оснивача одмаралишта, радник људи заинтересованих за коришћење њихових услуга, Синдиката, општина из којих радници одлазе на одмор, општина из туритичким подручјима где су одмаралишта изграђена, угоститељске привреде и радника запослених у одмаралиштима.

У колективима се све више схвата да одмор садржи и економску компоненту, да је то саставни дио цјелокупне политике основне организације удруженог рада, јер добро организован годишњи одмор обезбеђује репродукцију здравствених и радних способности свих запошљених због чега има двојаки значај: служи хуманизацији радних и животних услова и доприноси већој продуктивности, а тиме и повећању дохотка основне организације удруженог рада.

Пословавање Дома одмора хотел „Парк“ у прошлој години може се оценити као врло успјешно. По нивоу услуга, разноврсности културно-забавног живота и условима за одмор он представља јединствен примерј како треба организовати радничко одмаралиште. Међутим, ако га оцјењујемо као такво, можемо закључити да се оно спаси и за пружање услуга трећим лицима, а у циљу остварења што већег дохотка. Чињеница је да су оснивачи посљедњих година потпуно изгубили интерес за организовање рада икоришћења одмаралишта. О томе најречитије говори коришћење капацитета кроз број ноћења у току протекле три године. Ево тих показатеља:

Година	Укупан број ноћења	Број ноћења оснивача
1973.	75.098	24.305
1974.	63.752	18.809
1975.	63.469	16.908

Очигледно је да број ноћења радника оснивача стално опада, тако да су они 1975. години користили капацитете Дома одмора са око 27%, а трећа лица преко 73%. Оснивачи углавном користе Дом од 45 до 50 дана, и то искључиво у јулу и августу.

Подаци о коришћењу смјештајних капацитета говоре да је крајње вријеме да се оваква ситуација превазиђе. Дом треба да користе оснивачи, управо они који су уложили и удржали своја средства да би под повољнијим условима организовали одмор радника. Треба истаћи да је немогуће користити капацитете у „шици сезоне“, а да у мјесецима вансезоне, када постоје идеални услови за одмор, капацитети зврје празни или се користе за пријем ћачких екскурзија. Рјешења се морају тражити у пројектујујућем сезоне одмора, уз претходно стварање услова за рад одмаралишта преко читаве године, а за то постоје идеални климатски и други услови у Будви.

С обзиром да је Дом одмора у прошлој години пословао на бази доходовних односа, то је са аспекта комплексних сагледавања резултата нужно погледати и финансијске и остале показатеље. Дом запошљава у

У ПРОШЛОЈ ГОДИНИ ДОМ ОДМORA ЈЕ ВРЛО УСПЈЕШНО ПОСЛОВАО

просјеку 60 радника — 26 на неодређено вријеме и 36 за рад у сезони. Поред тога, од 15. јуна до 15. септембра ангажује се око 40 ученика угоститељских школа који изводе практичну наставу и обуку. Просјечни нето лични доходак у 1975. години износио је 2.490 динара мјесечно, а у привреди наше Републике био је 2.599 динара.

Од значаја је да се потпушта пораст дохотка и укупног прихода за 28% у односу на претходну годину, као и повећање средстава издвојених за исплату личних доходака распоређених по завршном рачуну за фондove радне заједнице.

Од оствареног укупног прихода 70% чини реализација пансиона, а 30% је остварено ван пансиона. Просјечна цијена пансиона дана у 1975. години била је 118,20 динара, док је у претходној години износила 92 динара, што значи да је цијена пансиона порасла око 28% у односу на 1974. годину. Доходак је расподијељен према критеријумима и мјерилима друштвеног договора о расподјељи дохотка и личних доходака у привреди СР Црне Горе, тако што је за личне дохотке издвојено 84%, а за фондове 16%.

Припреме радне заједнице Дома одмora за овогодишњу сезону обављене су на вријеме, тако да је одмаралиште већ спремно да дочека прве госте. Осим тога, на свим нивоима, у свим основним и другим организацијама, као и друштвено-политичким организацијама у саставу здруженог предузећа приведени су крају разговори о томе како и на који начин треба организовати одмор радника у склопу одмаралишта као радне заједнице.

Миливоје МИЛАШЕВИЋ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЛЕВАНИМ ПРИДРУЖЕ НОВЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ, ЧЕСТИТАМО

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И
25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СВИМ СВОЈИМ ГОСТИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМORA ЗЕПС
ХОТЕЛ „ПАРК“ БУДВА

ЧИТАОЦИ НАМ ПИШУ

Будву није заволио ко у њој није боравио

У „ПРИМОРСКИМ НОВИНАМА“ отворили сте недавно рубрику у којој ће о Будви говорити њени суграђани и љубитељи којих није мало, па се, ево, како један од њих прије сада са неким питањима. Да истакнем: отварање рубрике је за сваку похвалу, јер ће се преко ње обједињати разне примједбе и запажања оних који воле Будву и желе да се она развија на корист њених грађана и шире друштвење заједница. Многи грађани упућују с времена на вријеме похвале и доброчинјерске критике, а има и примједби због необавишености о стварном стању. Мислим да би требало све одлуче и ставове Скупштине општине и других друштвених организација у потпуности објављивати преко листа да би се редовно обавјештавали грађани и сви они који су везани за то подручје.

Будванском ривијером пријатаји су много дала, али се није доволно урадило да се то и употреби. Многи ситни проблеми могу се решити и без неких већих улагања. Ту мислим на одржавање хигијене на плажама, пошумљавање њиховог залеђа, обезбеђивање више реквизита за разоноду гостију, љубазнији однос према госту.

Требало би уредити шеталиште дуж Словенске плаже, што би допринијело њеном љепешму изгледу и већој привлачности. А познато је да гости сваке године истичу неопходност рјешења овог питања. У позадини друге могренске плаже има доста шума, али на уређењу шеталишта ни тамо није ништа урађено, због чега се она слабо користи. А могла би да буде врло привлачна, нарочито за вријеме љетних врућина, поготову за one који по читав дан проводе на плажи. Не би требало заборављати зелене површине, чијем је уређивању поклањано мало пажње. Једино се нешто ради на уређењу парка, кога би требало проширити све до одмаралишта Речног бродарства, с тим да се што прије уклони аутобуска станица.

Више година поставља се питање проширења пристаништа и изградње паркинга за јахте, али све то још није решено, па сам мишљења да би и томе требало приступити што прије ако желимо да се Будва развија као изразито туристичко место, а она то јесте.

Будва је, по својим природним љепотама, таква да је није заволио само онај који у њу није долазио, али треба учинити све да се таква љубав и задржи и да Будва сваке године има све више одувештењених гостију. При томе лични интерес мора бити подређен општедруштвеним, као што је недавно написало у вашем листу.

Ето, то су само нека питања, која би, по мом мишљењу, требало што прије решавати, поготову што их сваке године постављају бројни гости Будве.

Радомир РАЂЕНОВИЋ,
Улица Бориса Кидрича 52. Чачак

У галерији „Санта Марија“ изводиће се програм смотре

УСКОРО ФЕСТИВАЛ ОЗБИЉНЕ МУЗИКЕ

У Будви и Светом Стефану почеле су припреме за Југословенски фестивал озбиљне музике, који се већ пету годину одржава на најшој ривијери под називом Дани музике Будва — Свети Стефан. Програм ове смотре већ је утврђен и, судећи по његовом садржају, биће прилично изменјена у корист публике.

Ова јединствена културна манифестација, која је већ постала традиционална,

**ОВА ЈЕДИНСТВЕНА
МАНИФЕСТАЦИЈА
ПОЧЕЋЕ 30. МАЈА —
НЕКОЛИКО ДАНА
КАСНИЈЕ НЕГО РА-
НИЈИХ ГОДИНА И
ТРАЈАЋЕ ДО 5. ЈУНА**

почеће неколико дана касније него ранијих година и трајаће од 30. маја до 5. јуна

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР У ОВОЈ ГОДИНИ

Садржајан програм

Културни центар, организација с разгранатим дјелатностима, донијела је ових дана програм рада за 1976. годину. Нарочито пажња — предвиђена је — посветиће се јачању сарадње с „Монтенегротуристом“ и културним институцијама у Црној Гори, нашој земљи и иностранству. Организоваће се више позоришних представа, концерата озбиљне музике и других манифестација, које доприносе подизању културног нивоа радних људи. Водиће се рачуна да многообројни туристи за vrijeme боравка на нашем подручју обогате свој одмор културним садржајем. Поред седам позоришних представа у Будви и четири у Петровцу, симфонијских и камерних оркестара ван Фестивала „Дани музике Свети Стефан — Будва“, биће организовано пет концерата симфонијских и камерних оркестара.

У јуну је предвиђено одржавање петог по реду фестивала озбиљне музике „Свети Стефан — Будва“ у сарадњи уз финансијску помоћ Републичке заједнице за културу, ТВ центра који ће преносити програм из Будве и Светог Стефана.

Јединствена културно-забавна манифестација на Црногорском приморју, „Игре југа“ ће се одржати од половине јула до половине августа, када ће се многим ствараоцима из наше земље пружити прилика да покажу своја достигнућа. У оквиру ове смотре предвиђене су позоришне представе, поетски редитељи, изложбе, вечери забаве и хумора.

Са циљем да се књига примили у читаоцу, у склопу Библиотеке ће се организовати пет тематских изложби, а биће набављено још око 1.500 књига за библиотеке у Петровцу и Будви.

Основаће се Архив који ће омогућити рад свима који ходе да се баве прошлопијку Будве. Самоуправна заједница за културу и науку предвидела је за ту сврху 160.000,00 динара. Модерна галерија и Галерија „Санта Марија“ приредиће десетак самосталних и групних изложби ликовних стваралаца из наше земље и иностранства. На Светом Стефану радиће, као и про-

шли године, продајна галерија, а поспећиће се рад ликовне групе „Могрен“ која, лоцирана испред зидина Старог града, представља својеврсну атракцију за домаће и стране туристе. За фонд Модерне галерије биће откупљено више уметничких дела.

Музејска дјелатност ће усмjeriti напоре на припреме за отварање меморијалног музеја Стевана Митрова Јубиље. Повећана пажња посвећиће се прикупљању етнографских експоната за будуће етнолошко одјељење. Уколико буде средстава, за археолошко одјељење ће се откупити златни накит из приватних колекција. Музејска библиотека биће обогаћена збирком књига проф. др Варнијеа из Париза, истакнутог француског научника. При музеју ће се формирати и служба заштите споменика културе, која ће се бринути о споменичком наслеђу.

У оквиру образовне дјелатности одржавање се курсеви страних језика, шивења, кројења, за водиче и стицање знања квалификованог и висококвалифицираног радника.

Аматерској дјелатности ће се посветити посебна пажња. Фолклорни ансамбл „Кањош“ извешће око 70 концерата, а поспећиће се рад рад аматерске позоришне дјелатности.

Станко Паповић

СУСРЕТ ШАХИСТА

У Петровцу је 15. марта одржан сусрет шахиста основних школа „Стјепан Митров Јубиљаш“ и „Мирко Срзентић“. Тога дана се у просторијама Шаховског клуба искупило многошто основаца из Будве и Петровца, као и велики број одраслих љубитеља шаха. Прије жреба на младе такмичаре су поздравили ПАВЉЕ ВУЈОВИЋ, директор Основне школе „Мирко Срзентић“, и Душан Ђурковић, наставник Основне школе из Будве. Играло се на десет табли. Сусрет, који је био права манифестација, концерти ће се одржавати и у Котору, Херцег-Новом, Тивту и још неким градовима Црне Горе.

В. С.

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ БУДВА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

**КОЛЕКТИВ ООУР ПТГ
САОБРАЋАЈА — БУДВА**

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

ЧЕСТИТА СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА — БОЛНИЦАМА И ДРУГИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА

МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ И 25. МАЈ ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА СА НОВИМ РАДНИМ УСПЛЕСИМА ДОЧЕКУЈУ ПРАЗНИКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ ДОМОВИНЕ ОСТВАРУЈУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ

КЛУБ ДЕЛЕГАТА СО БУДВА

ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

ТУРИСТИЧКА СВЕДЕНИЯ

Хотел „Белви“

ПРИПРЕМЕ за овогодишњу туристичку сезону на будванској ривијери почеле су на вријеме, и солидније су спроведене него икад досад. На овом послу ангажоване су туристично-угоститељске радне организације, мјесне заједнице и, слободно се може рећи, цјелокупно становништво. Све се одвија организовано, а испланирано је, што се тиче послова на припреми сезоне, готово све, почев од продаје капацитета, снабдијевања потрошним робама, инвестиционих улагања на постојећим објектима у циљу удобнијег боравка гостију, до ангажовања сезонске радне снаге, чишћења и уређења насеља, плажа, паркиралишта и приступних путева.

У свим мјесним заједницама април је проглашен за мјесец туризма. Акција је попримила

масовни карактер и одвија се на задовољавајући начин. Нарочиту активност показује омладина која, организована у редне бригаде, сваке недеље изводи акције на уређивању шумских комплекса дуж обале. Понеадне припреме спроведене су ове године у организацијама у друженог рада „Монтенегротуриста“, чији колективи битку за стално подизање нивоа услуга постављају као трајан задатак и питање бити или не бити радне организације.

У СВИМ ХОТЕЛИМА БИЋЕ
МЈЕСТА ЗА ДОМАЋЕ ГОСТИ

Колико се брижљиво пришло припремама да се што спремније дочека сезона најбоље илуструје податак који смо добили у управи „Монтенегротуриста“ Наиме, формирана је

группа која ће ићи у све објекте да се на лицу мјеста увјери како су спроведене припреме за пријем гостију и интервенисти тамо где још треба да се нешто уради. То је први пут да се на такав начин спроведе контрола припрема и укаже стручна помоћ за отварање објекта.

објекта.
Иако је већина капацитета у друштвеном сектору распредата страним туристима, готово у сваком хотелу ће бити мјеста и за домаће госте, и то у свим мјесецима. О томе шта домаће госте ове сезоне очекује на будванској ривијери разговарали смо на неколико мјеста.

— Нијесу у праву они који тврде да у нашим објектима нема мјеста за домаће туристе у јулу, чак и у шпицу сезоне — рекао нам је Ратко Вукчевић, директор ООУР „Авала“ Бечићи. — Ради се о томе да је домаћи гост навикао да резервише мјесто неколико дана пре је одлaska на одмор, док странци то раде неколико мјесеци раније. Интересантно би било увјерити домаћег госта да је вријеме коришћења одмора у предсезонским и посезонским мјесецима повољније него у јулу и августу. Ово из више разлога: прво више је простора, нема гужве на плажама, у трговинама и другим објектима, море је топлије, сунце умјерење, а, изнад свега, цијене су ниже за 30 одсто.

ООУР „Авала“ Бечићи обогатиће ове године туристичку понуду новим садржајима: дуж плаже биће инсталирани апарати за точење пива и безалкохолних пића, као и киосци за продају виршли, сендвича, колача и бурека.

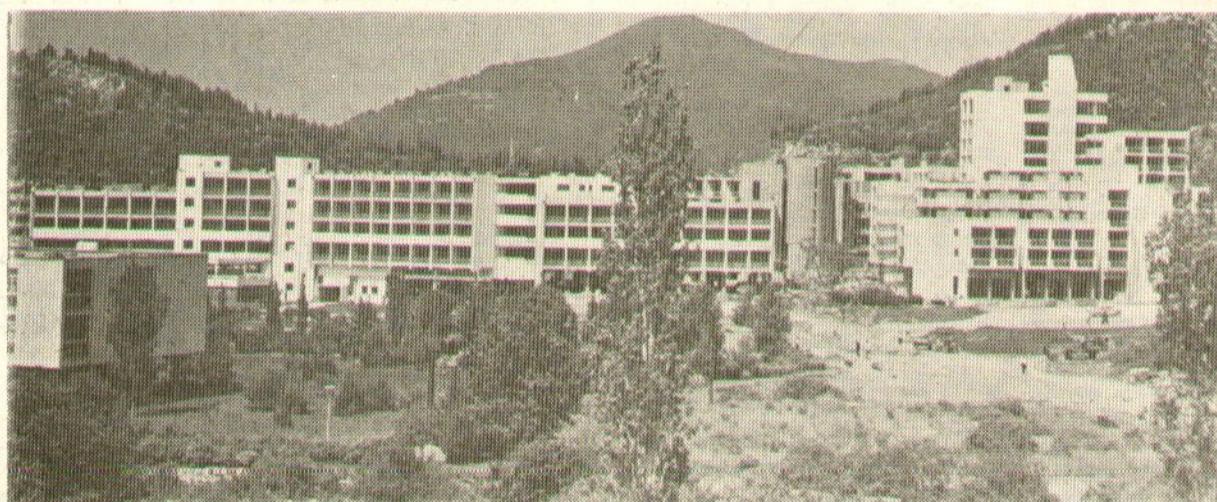
Цијена пансиона за домаће госте у хотелима на бечићкој плажи стаје 150 динара у априлу, мају и октобру, 180 у јуну и септембру, а 240 динара у јулу и августу.

Основна организација удруженог рада „Авала“ Будва резервисала је за домаће госте 70% својих капацитета — хотел „Авала“ и бунгалове. Хотел се отвара 20 априла, а цијена дневног боравка је у мају, септембру и октобру 120, а у јуну, јулу и августу 150 динара у хотелу и од 210 до 220 динара у вилама. У оквиру ове основне организације удруженог рада су и ексклузивни ноћни локали Видиковац, Стари град и најатрактивнији бар на црногорској ривијери — Хаваји на острву Свети Никола. Према ријечима директора ООУР Миленка Шљиванчанина, и ови објекти ће у току сезоне пружити гостима далеко богатији садржај — између остalog, у свако доба мони ће се добити национални и рибљи специјалитети.

специјалитети.
И у хотелима ОУР Словен-
ска плажа „Интернационалу“,
„Адриатику“, „Славији“ и
„Плажи“ — цијене пансиона су,
такође, као и у Бечићима — од
150 у априлу, мају и октобру
до 250 у јулу и августу.

ЦИЈЕНЕ У КАМПОВИМА И ДОМАЋОЈ РАДНОСТИ

Већина домаћих гостију ко-
ристиће услуге приватног смеј-
штала, који је и ове године ор-
ганизован у саставу „Монтене-
гротуриста“ преко ООУР „Мо-

Комплекс хотела на Бечићкој — најљепшији плажи на Средоземљу

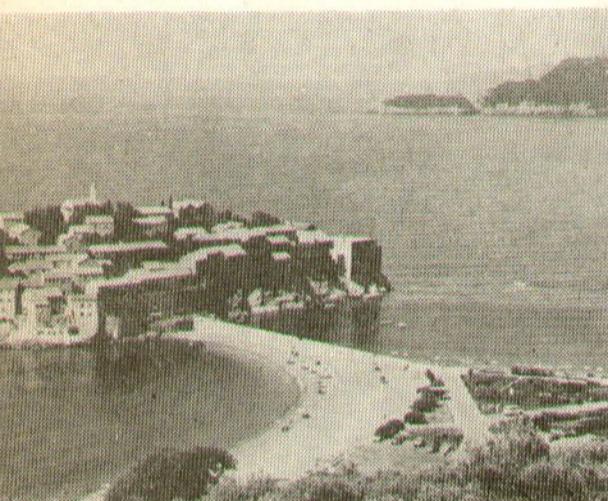
ЗОНА ЈЕ ПОЧЕЛА

НИ ЗАДАТАК

"Пленид"

поменути да ће изовањем дома-ресторати дивља-малтреирање и стију, нарочито када се тражи "центар". Ова осција захвата по-Бечића, Пржног ана. Располаже жаја у приват-а у четири ау-азу, "Авали" у ли" код Пржног ици код Светог ке се смјестити на хиљада кампова, када се тражи од Јаза до ОУР "Мог-

Град-хотел „Свети Стефан“

тлетне пансион-ним гостима. О-располаже соп-анима за дру-и то у Будви, јелима Подко-Рафаловићи и

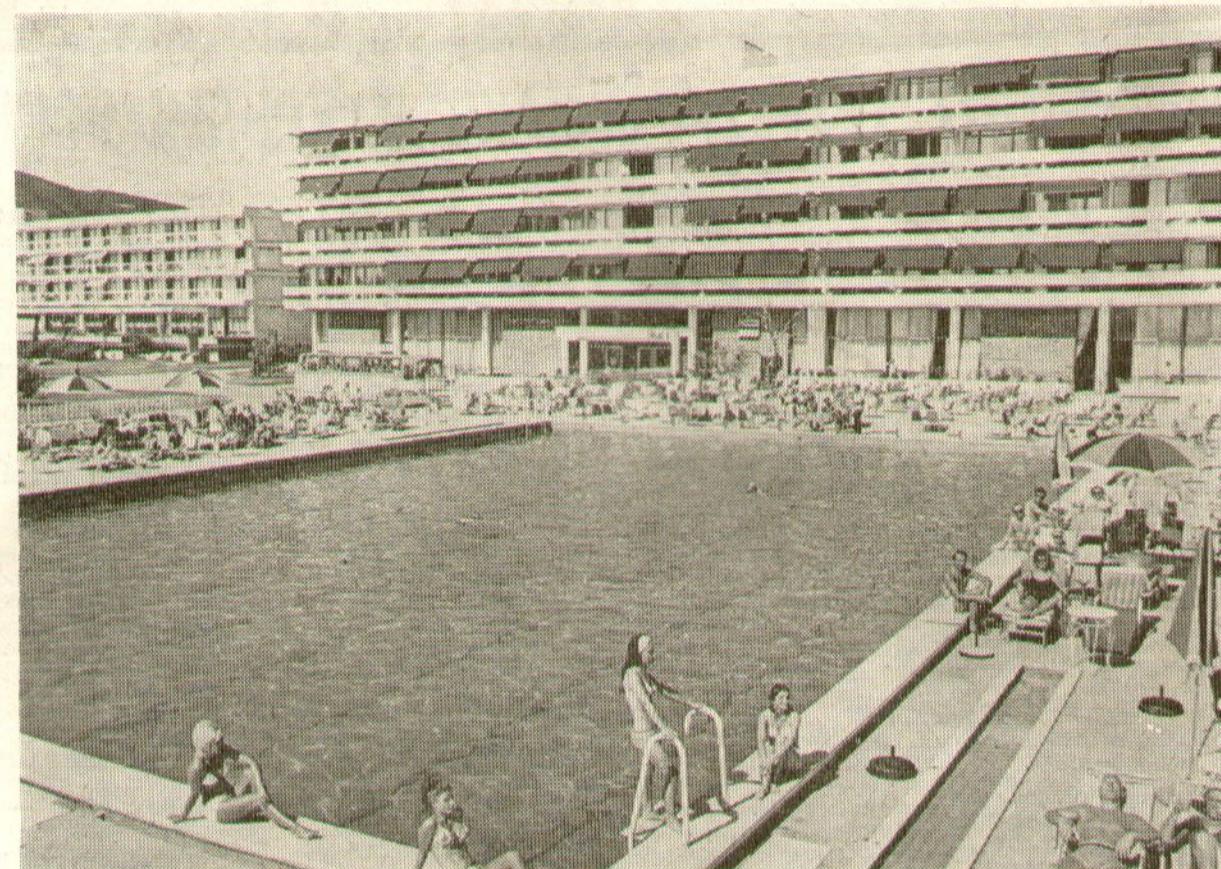
собама прве ка-д 45 до 55 ди-друге категори-а треће од 35. Ако гост же-латну кухињу-10 динара дне-особи. За рад-е које је фиксно-аје за вријеме-јесеца одобрава-енама. Исхрана-таје 80, 90 и 100 оброшка дневно. у Експрес ре-и, а најскупља-а исхране у хо-нима за госте-јештаја износи-ло. За дјецу ис-а старости одо-од 50% од ци-60 одсто од ре-орене цијене и-ије прихватају-и „Парк“ у

Будви, али не у периоду јул — август. Цијена комплетног пансиона за екскурзију која траје до три дана износи 100 динара дневно по особи, полу-пансион 90, а ноћење са доручком 80 динара. За боравак пре ко три дана пансион стаје 95, полу-пансион 85, а ноћење са доручком 75 динара.

НОВИНА — „КУЛТУРА У ПОКРЕТУ“

Цијена смјештаја у кампо-вима износи 10 динара по шат-ту или аутомобилу и 12 динара по особи, а приклучак на струју стаје 10 динара. За дједу до седам година даје се попуст од 40%. Чланови АМСЈ имају по-пост 10% у мјесецима ван гла-вне сезоне.

Сви аутокампови располажу сопственим ресторанима, као и киосцима за продају прехран-бених артикула, сувенира и штампе. Источни дио аутокам-па „ЈАЗ“, који је неограниченог капацитета, такозвана Го-лубарница, претворен је у нудистичку плажу. И овај дио кампа располаже погодним мје-стима за постављање шатора. ЈАЗ је ове године обезбиђен свим пратећим објектима: има-доволно санитарних чворова,

Први гости стигли су у хотел „Интернационал“

као ранијих година, музика тје-ра госте умјесто да их привла-чи. Читав овај посао одвијаће се преко пословнице „Будва — концерт“, тако да ће ове године приватни менаџери и разни по-средници остати кратких рука-ва.

До будванске ривијере може се стићи копном, морем и ваз-духом. Већ од маја почину ди-

ректне аутобуске дневне и но-ћне линије из Хоргоша, Суботице, Новог Сада, Београда, Сом-бора, Крагујевца, Ниша, Скопља, Приштине, Сарајева, Ријеке, Сплита, Загреба, Титограда. Ферибот Свети Стефан саобра-ћаће пет пута недјељно на линији Бар — Бари — Дубровник. У сезони ће редовно саобраћа-ти и фериботи „Титорето“ и

„Либурнија“. Одржаваће се ве-зе с линијама Бари — Дубров-ник, Анкона — Дубровник и Анкона — Задар. До будванске ривијере ће се стизати до кра-ја маја и пругом Београд — Бар, а за све госте који долазе на будванску ривијеру биће обезбиђен аутобуски превоз до мјеста у коме желе да одсјед-ди.

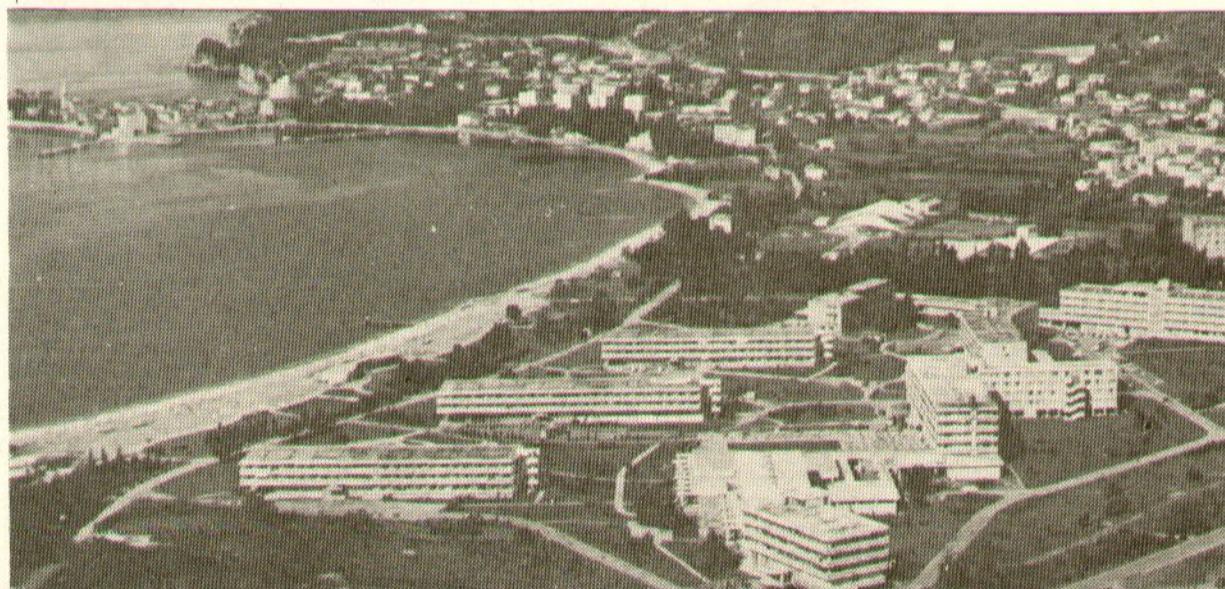
В. Станишић

КОЛЕКТИВ ООУР ХОТЕЛИ „СЛОВЕНСКА ПЛАЖА“

ЧЕСТИТА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА У-ДРУЖЕНОГ РАДА, СВОЈИМ ГОСТИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Комплекс хотела на Словенској плажи

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

ПРАЗНИК РАДА

Историја међународног празника рада, симбола интернационалне социјардности радничке класе, почине 1866. године, када су радници Чикага повели борбу за осмочасовни радни дан. Полиција је тада изазвала покол, а петорица радника осуђени су на смрт. У знак сјећања на чикашке жртве на Првом конгресу II интернационале, који је одржан у Паризу 1889. године, одлучено је да се сваког првог маја организују штрајкови и демонстрације. „Потребно је“ — писало је у одлуци — „да се у одређеним данима организује велика међународна манифестација, и то тако да тога дана истовремено у свим земљама и свим градовима радници упуне државним властима захтеве да се заведе осмочасовни радни дан“.

Прве манифестације одржане 1890. године широм свијета дале су првомајском слављу далеко дубљи садржај од борбе за осмочасовни радни дан — прослава је већ тада добила вид класне борбе. Те и наредне године су у нашој земљи прве прославе одржане у Љубљани, Новом Саду, Загребу и Београду.

На Амстердамском конгресу Друге интернационале, одржаном 1904. године, доњијета је резолуција којом су позване све социјалдемократске организације и синдикати свих земаља да „сваке године 1. маја демонстрирају за законско увођење осмочасовног радног дана, за класне захтеве пролетаријата и за свјетски мир“.

Послије побједе социјалистичке револуције у Русији

прослава 1. маја претворила се у општенародни празник рада. У Србији је већ 1911. године празник рада прослављен у 40 мјеста, а у слављима је учествовало око 14.000 лица. Десет хиљада радника са подручја Босне и Херцеговине славило је 1. мај 1912. године. У Словенији су 1913. године организоване демонстрације у 19 мјеста. За вријеме првомајских демонстрација 1919. године мјесна управа Социјалистичке партије у Београду истакла је пароле: „Против свих ратова, а за мир и братство међу народима! Против милитаризма и империјализма! Против политичке и социјалне реакције! Против дивље капиталистичке експлоатације! Против беспоноснице! За осмочасовни радни дан! За пуну законску заштиту и осигурање радника! За најнуји грађанске слободе! За слободу штампе! За најширу политичку демократију!“ Са сличним паролама иступао је пролетаријат Берлина, затим у Кини, Индији и Индонезији. Упркос прогонима и репресалијама, масе италијанских радника су штрајковале послије доласка Мусолинија на власт. У нашој земљи ни политички затвореници нијесу пропуштили да одговарајућим манифестацијама обиљеже међународни празник рада. Прославе су се у предузима и на градилиштима манифестиовале обуставом рада и демонстрацијама. Сваког 1. маја током народно-ослободилачке борбе вођене су највеће борбе и поразима непријатеља обиљежаван пролетерске солидарности.

КАКО ЈЕ КРКЛЕЦ ПОСТАО ДЈЕЧЈИ ПИСАЦ

Истакнути југословенски књижевник Густав Кркец (рођен 1899. године у Удбичи код Карловца) још у то-

СУДБИНА ЦАРЕВА
Тужио се стари лав:
— Звијери моје, нисам,
здрав!
А на ове ријечи лавље
приредиле звијери
славље...

ку првог свјетског рата скрено је на себе пажњу читалачке публике. Сарађивао је у многим часописима, периодично и дневно штампи. Објавио је више збирки пјесама, међу којима су нај-

познатије „Сребрна цеста“, „Љубав птица“, „Жубор живота“, „Излет у небо“, „Тамница времена“ и „Сан под

ПОВРИЈЕЂЕНА ВЕЛИЧИНА
Назва слона телефон
— Хало, мали мој!
Одговара лутит слон:
— Пардон, криви спој!

брзом“. Његови стихови су мелодиозни, богати пјесничким сликама, засијени осјећајем тихе радости, катkad тугом, а увијек лепотом која заноси и узбуђује. Кркец

ЖАБЉА МЕХАНХОЛИЈА
Кука жабац: — Рега —
рега —
глуп је живот — сит сам
свега! —
ал' чим спази чапљин
клијун
он у први стругне
цбуни.

је написао и неколико књига стихова за дјецу: „Пионир граде“, „Пијаје“, „Телографске басне“ и „Мајмун и наочале“.

Објашњавајући како је постао дјечји писац, Кркец је напоменуо да је са том књижевношћу дошао у до-

дир превођењем Кестнеровог романа „Емил и детектив“ и књиге пјесама „Цицибан“ Отона Жупанчића. Упитао је овог другог што га је навело да пише пјесме за дјецу. Жупанчић је показао фотографију троје дјеце и додао: „Писао сам Цицибана“ за ове своје Цицибани“. Кркеца је та пјесникова љубав према дјеци дирнула и он је, вративши се кући одлучио да нешто срочи за своју малу кћерку, која је имала разних сликовница са мајмунима, жирафама, словеновима и папагајима, али без текста. Почекео је да празна мјеста при дну слика попунива стиховима и тако су настале кратке басне.

ГЛАВНО ЗАНИМАЊЕ ДЈЕЦЕ ЈЕ ДА СЕ ЧУДЕ

„... Постоји нешто“ — рекао је једном приликом књижевник Густав Кркец — „што се зове искуство, а што није искуство у обичном смислу ријечи. То није оно Рилкеово искуство које је као нека база поезије. У поезији за дјецу пјесник, што више стари, то више долази до искуства да дјеца поезија треба да садржи елемент наивности. Дијалектички, човјек с годинама постаје инертан. Пјесник, зато, што више стари, све више тежи да буде млад, како би могао да говори дјеци на њихов начин. Међутим, теорија је, као што рече Гете, сива, а зелено је стаљо живота. Пјесник који црпи „инспирације“ из живота лако ће погодити начин како да се приближи жава дјеци. Ја сам јуче написао једну пјесму која је, у изједној смислу, разговор с мојом старом школом, нека врста дијалога између дједа и бабе. Пјесму сам данас прије подне прочитao дјеци и било ми је драго кад сам видio да су је прихватили. Једаред, давно, написао сам пјесму за одрасле у којој сам рекао да је човјек пјесник дотле док у њему живи дјете. И мој пријатељ Антон Вранко Шимић рекао је једном приликом: „Пјесници су чуђе у свјету“. А глајно занимање дјеце је да се чуде...“

КУТАК ЗА НАЈМЛАЂЕ

Шта замјерам старијима

Сваки човјек је био дијете које је све вољело и које је носи у себи праву радост живота. Па, испак, иако су сви људи били скоро исти као дјеца, кад одрасту, они постају другачији — као да, просто, забораве на дјетињство.

који нијесу крви за ратове.

Мислим да сва дјеца на свијету воде игру, радост, школу и све људе, и да никад не би ратовала нити коме зло наносила.

Марија Вукмировић IV¹ раз. Будва

ЗАНИМЉИВА МАТЕМАТИКА

Необичне једнакости

I. Има неколико парова целих бројева који имају занимљиву особину: збир и производ сваког таквог пара бројева разликују се једино у редоследу цифара. Ево уврите се:

$$\begin{array}{ll} 9+9=18, & 9 \times 9=81, \\ 24+3=27, & 24 \times 3=72, \\ 47+2=49, & 46 \times 2=94, \\ 263+2=265, & 263 \times 2=526, \\ 497+2=499, & 497 \times 2=994, \end{array}$$

II. Неки парови двоцифрених бројева имају сасвим другу занимљиву особину: производ таквих бројева неће се променити ако се у сваком од чинилаца цифре узму обрнутим редом. Погледајте:

$$\begin{array}{ll} 12 \times 42=21 \times 24, & 24 \times 63=42 \times 36, \\ 12 \times 63=21 \times 36, & 24 \times 84=42 \times 48, \\ 12 \times 84=21 \times 48, & 26 \times 93=62 \times 39, \\ 13 \times 62=31 \times 26, & 36 \times 84=63 \times 48, \\ 23 \times 96=32 \times 69, & 46 \times 96=64 \times 69, \end{array}$$

Има још 4. паре двоцифрених бројева са наведеном особином. Нађите их!

III. Ево сада три паре узастопних бројева чији се квадрати пишу истим цифрама, али само другим редоследом:

$$\begin{array}{lll} 13^2=169, & 157^2=24649, & 913^2=833569, \\ 14^2=196, & 158^2=24964, & 914^2=835396, \end{array}$$

ФИЛМСКИ исцртеш

RUDOLF VALENTINO

Рођен је 1895. у Италији, а са непуних двадесет година стигао је у Сједињене Америчке Државе. Умјетничку каријеру започео је као плесач у ноћним локалима да би се у ери нијемог филма прославио као тумач улога љубавника и заводника. Захваљујући његовој креацији,

„Четири јахача Апокалипсе“ снимљен пре мају роману Бласка Ибашева, надмашио је приходе Грифитовог филма „Рађање нације“.

СКУПШТИНА ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ОПШТИНЕ

УСВОЈЕН ПРОГРАМ РАДА ЗА 1976. ГОДИНУ

Ових дана у Будви је одржана изборна скупштина Туристичког савеза општине, којој је, у име Туристичког савеза Црне Горе, присуствовао друг **Јојко Ивановић**. У реферату, који је поједночно дипломирани правник **Илија Рађеновић**, и у дискусијама учесника скупа истакнута је потреба да се дефинише статус ове друштвене организације у складу с новим начелима Устава и да се њено дјеловање прилагоди садашњем степену туристичког развоја. Изнијети су резултати постигнути на унапређењу туризма, као и то да су туристичке организације већ постале значајан фактор у креирању и реализација развоја наше општине. Треба, речено је, и убудуће радити на њиховом јачању, како би оне и даље биле иницијатори и носиоци акција на унапређењу туризма.

Као последица нејасно прецизiranог правног положаја ових организација, туристичка друштва су једно вријеме била занемарила своју друштвену улогу и функцију, а оријентисала се искључиво на изнајмљивање лежаја у домаћој радиности. Сада се на подручју наше општине тим послом баве дводесет новоформираних

ГОТОВО НЕМА НИ ЈЕДНЕ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНОГ ЖИВОТА ГДЈЕ ТУРИСТИЧКА ДРУШТВА НЕ ТРЕБА ДА ОСТВАРУЈУ СВОЈ УТИЦАЈ

сновне организације удруженог рада — „Могрен“ и „Петровац“ — па друштва треба да се поново окрену дјелатностима ради којих су својевремено и формирани. Њихов дјелокруг, како је напоменуто, веома је широк и разноврстан. Туристичка друштва имају, поред осталог, и васпитну функцију. Она треба да дјелују међу становништвом које се оријентисало на туристичку привреду у правцу развијања осјећаја за лијепо, како би се што успјешније валоризовале природне љепоте овог подручја. Готово да нема ни једне области друштвеног живота где туристичка друштва не треба да остварују свој утицај, почев од бриге за однос према госту у угоститељским радним организацијама до уређивања кућног дворишта код домаћинства, односно до стриктног поштовања урбанистичких планова било да се ради о друштвеној или индивидуалној изградњи.

Не може се рећи да Туристички савез није и у овом

правцу и досада дosta урадио. То је, уосталом, и требало очекивати, јер га чине друштва која имају за собом педесетгодишњу традицију и искуство. Наравно, то не значи да им није потребна свестрана подршка и помоћ свих чинилаца наше општине, који треба да се побрину, прије свега, о обезбеђењу још бољих услова за њихов рад.

На крају је изабрано руководство Општинског туристичког савеза. За председника је поново изабран друг **Илија Рађеновић**, а за његовог замјеника **Стијепо Грговић**, просветни радник из Петровца. Иззврши одбор чине Урош К. Зеновић, Јубо Ј. Марковић, Нико Рафаиловић, Душан Л. Лијешевић, Владо Љубишић, Миленко Медиговић, Ненад Марковић и Милорад Иванчевић, а Надзорни Татјана Кулачка, Милица Шљиванчанин и Јубо Васовић.

Скупштина је донијела нови Статут и усвојила програм рада за 1976. годину.

Сусрет шахиста у Бечићима

„Утакмица“ је почела

У хотелу „Медитеран“ у Бечићима одржан је сусрет репрезентација шахиста слијепих Црне Горе, Босне и Херцеговине. Играло се на осам табли. Побиједили су репрезентативци Босне и Херцеговине са 6,5:1,5.

У другом мечу играла је комбинована екипа Црне Горе и Босне и Херцеговине са

шахистима Будве на 16 табли и побиједила са 13:3.

Овом пријатељском сусрету присуствовали су, поред представника друштвено-политичких организација Будве, **Свето Загорац**, потпредседник Савезне конференције слијепих Југославије, **Лазар Шуљевић**, председник Савеза слијепих СРЦГ,

Никола Чанковић, секретар Републичког одбора Савеза слијепих БиХ, **Војислав Павловић**, предсједник Савеза слијепих из Титограда, и **Радоња Влаовић**, предсједник Основне организације слијепих из Котора.

В. Ракочевић

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЕЋИВАЊЕ

Хронични бронхитис

Хронични бронхитис се најчешће јавља као посљедица неизлаженог акутног бронхита, запаљења плућа или туберкулозе, односно дејства дима, прашине и других отровних материја. Пушење такође утиче на развој хроничног бронхита: лекари су утврдили да се он два пута чешће јавља код пушача. Пожави ове болести јако доприноси прехлада, као и све што слаби отпорност организма. У ствари, склоност старијим особама да боле од хроничног бронхита објашњава се разним патолошким промјенама које наступају у организму за десаље. Слизокожа носа, грла и бронхија постаје сува и нееластична. Са старошћу се смањује и покретљивост грудног коша, и дисање је више површинско. Старија лица често пате од тзв. емфизема: плућа су им донекле надувена због тога што је њихово ткиво изгубило својство да се скупља при издисају. Отежана покретљивост плућа доводи до застоја крви у њима, односно до стагнирајућих појава. Понеко болесник отежано искашљава, ако у његове бронхије доспију, бактерије налазе погодну средину за размножавање, што значи да долази до инфекције и запаљења дисајних путева.

Основни симптоми хроничног бронхита су сипња и кашаљ са густим и лепљивим испуњавком. Хроничност болести огледа се у трајању ових симптома. Али, с обзиром да сипња и кашаљ могу бити симптоми и других болести плућа или срца, треба се увијек обратити лекару ради правилне процјене карактера оболења..

Приликом лијечења хроничног бронхита је значаја су хигијенски начин живота и примјена одговарајућих лекова који подстичу борбу с микробиологијама — бактеријама, изазивачима запаљивих процеса у бронхијима. Често се употребљавају антибиотици и други медикаменти који омогућавају олакшано искашљивање и избављавање шлајма из бронхија. Код хроничног бронхита не треба узимати љекове против кашаља, јер искашљивање помаже да се из бронхија удаље слуз и друге стране материје.

Да бисмо се заштитили од хроничног бронхита не треба боравити у задимљеним и влажним просторијама, а важно је борити се против прашине у становима и радним просторијама. Пушачи треба да се одрекну пушења. У случају назеба потребна је благовремена санација које одузимају форефор са површине зуба, па тако он постаје мање отпоран и почине да се квари. Најчешће се јавља у оних зуба на којима се задржавају остатци хране. Општи узроци појаве каријеса зуба могу бити и други: природно слабији зуби, слаба њега зуба и уста, честа употреба киселина у храни, слабија исхрана (недостатак витамина и минерала у храни). У пубертету, за вријеме трудноће, усљед промјене зуба код старијих особа и, коначно, усљед разних других оболења (на пример сифилиса, шећерне болести, туберкулозе, анемије итд.) може доћи до кварења зуба.

Лијечење зубног каријеса може се обављати само код зубног лекара да би се спријечила појава оболења треба, прије свега, водити рачуна о дјечјим зубима. Дјечету треба давати храну богату витаминима, са дosta по-врха и воћа, а посебно оних материја које садрже дosta D-витамина (рибље уље). Зубе треба уредно пратити, чистити уста и повремено стављати флуор у воду. Важно је редовно прегледати зубе и чим се примијете кварни потражити помоћ зубара, како би лијечење отпочело на вријеме, када је оболио само један. Трудне жене треба нарочито да воде рачуна о исхрани, пошто добра и правилна исхрана уз његу зуба спречавају њихово оболење у мајке и обезбеђују добар развитак основе зуба будућег члана породице.

Зубни каменац, лаке наслаге од остатака хране, јако стискање и стезање зуба, разне аномалије вилице, најзад и нека општа оболења могу бити узроци труљења десни. Лијечење овог оболења зависи од узрока и, по правилу, траје дugo. Иначе, ради предохрane од ове болести, и у току лијечења, мора се водити рачуна о хигијени уста, која треба испирати воденим раствором кухињске соли, благим раствором хипермантана у води или чајем од камилице и жалфије.

ИЗЛАЗ — У КРЕДИТИМА

БУДВАНСКА ПРИВРЕДА је у прошлој години угледном позитивно пословала, што је представљало повољну околност пред ступање на снагу новог Закона о обезбеђењу плаћања између корисника друштвених средстава. Један број основних организација удруженог рада — „Зета филм“, Хотел „Парк“, ООУР „Хемпро“ у Буљарици, Млијарско-пекарска индустрија Београд — погон Будва и Дом здравља — није имао неизмирених обавеза. Комунално-стамбено предузеће, чије обавезе износе 2,700.000,00, и ООУР Електродистрибуција, којој преостаје да измири 991,000.000 динара, ликвидираје дугове путем авалираних мјеница. У нашој највећој радиој организацији, „Монтенегротуристу“, нове мјере су дочекане доста спремно. Према ријечима Станка Милића, директора финансијског сектора, Закон је на вријеме прочен и направљен програм измирења обавеза. Заузет је принцип да све обавезе основних организација у оквиру овог предузећа, које нису измирене путем компензације, буду исплаћене на нивоу предузећа, што представља велику олакшицу основним организацијама удруженог рада, јер неће морати да манипулишу мјеницама. Изузетак су само ООУР трговина „Јадран“ и ООУР за саобраћај „Јадрантуррист“, чије су обавезе толике велике да их је немогуће на овај начин регулисати. Иначе, општа је оцењена да компензација није дала очекиване резултате. Найма, од 60 милиона динара, колико су радне организације ХТП „Монтенегротурист“ дуговале, компензирано је свега једна шестина. Овако лош резултат последица је некомплетних пријава из којих су радне организације искључивале своје обавезе. Овом туристичком гиганту недостаје трајни обртни средстава у износу од 65 милиона динара. До оваквог стања дошло је због преливања обртних средстава у инвестиције у вријеме интензивне градње хотелских објеката на нашем подручју. Ако се има у виду да је предузеће оптерећено и другим дажбинама, онда је јасно да је његова финансијска ситуација веома незавидна. Примјера ради, навешћемо да је „Монтенегротурист“ од 1970. године до сада на име обавеза према фондовима за неразвијена подручја и за енергетику исплатио 63 милиона динара — два милиона мање него што овом колективу недостаје трајних обртних средстава. И тако, док се у другим републикама (Хрватска, Словенија) годишње по основу ова два зајма из пословног фонда издава само 1%, у „Монтенегротуристу“ тај проценат износи чак 5,30. Ове године тај износ ће бити још и већи, јер је у основицу за обрачун ова два зајма укључена и ревалоризација.

На питање где је излаз из овакве ситуације, Станко Милић нам је рекао да је управо у току акција код Инвестиционе банке Титоград за обезбеђење неопходних средстава у износу од 65 милиона динара. Оваква интервенција заједнице ријешила би финансијски проблем овог колектива под условом да се та средства добију у виду дугорочних кредита.

Проблем кадрова присутан је у свим основним организацијама удруженог рада, па и у „Монтенегротуристу“. Да би он био ријешен, учињени су и значајни кораци: за раднике запошљење у финансијско-рачуно водственим службама организованы су семинари, сачињено је упутство, а у току је допуна систематизације радних мјеста у циљу побољшања квалификационе структуре у овим службама.

Стиче се утисак да у извјесном броју радних организација на подручју будванске општине радни људи још нису обавијештени о новим прописима и тешкоћама које се очекују, као и о начину њиховог превазилажења.

Пословна зграда „Зета филма“

КОЛЕКТИВ „ЗЕТА ФИЛМА“ — БУДВА

ЧЕСТИТА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

ПРВИ МАЈ И 25. МАЈ

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ТУРИСТИЧКО И УГОСТИТЕЉСКО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМПАС“ — ЉУБЉАНА

Пословница Будва

КОЛЕКТИВ
„КОМПАСА“
— ООУР ИНОЗЕМСКИ ТУРИЗАМ —
ЉУБЉАНА
ЧЕСТИТА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И КОРИСНИЦИМА СВОЈИХ УСЛУГА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГОСТИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА СВИЈЕТЛИМ СВЕНАРОДНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРЖУЈУ ПРАЗНОВАЊЕ РАДНИХ ПОДВИГА И ПОБЛЕДА

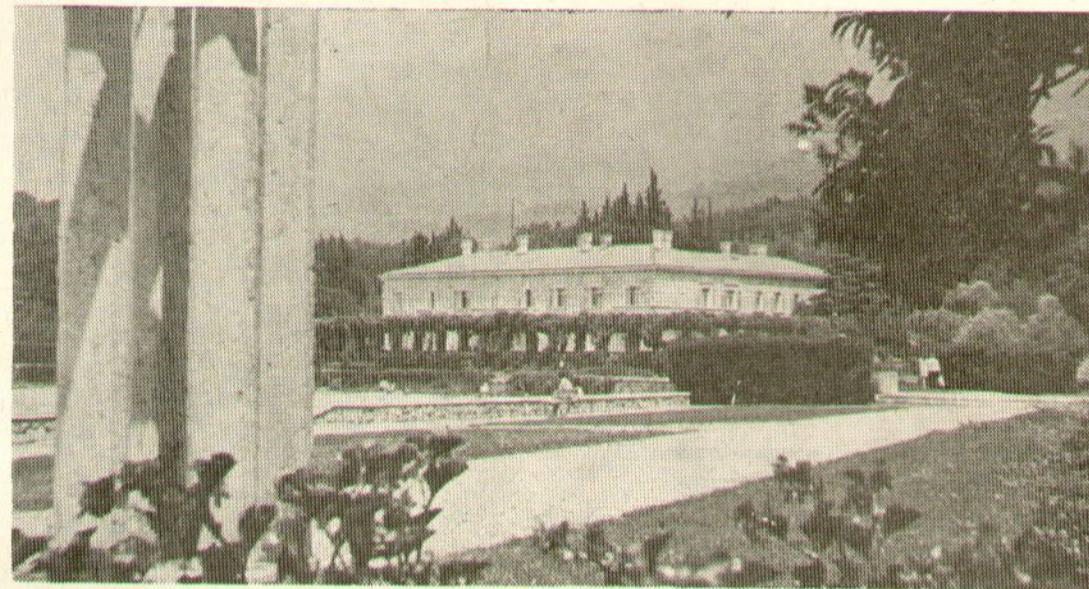
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАН
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ

montenegrroturist

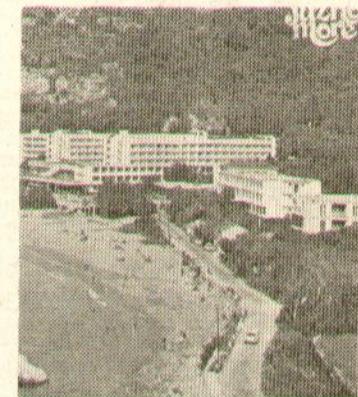
ГИГАНТ

Око мјесец дана дијели нас од трећутка када ће повоизграјеном пругом Београд — Бар почети да пет пута дневно стиже возови са много-брожним путницима и гостима којима ће Црногорско приморје постати неупоредиво ближе. С тим у вези, реално је очекивати повећање туристичког промета, који нешто више од једне деценије билојки перманентан раст. Већ сада на нашем подручју у свим врстама смештаја има мјеста за преко сто хиљада гостију. Колики је напредак постигнут увјерићемо се ако знамо да прије десетак година девизни прилив износио око три милиона долара, а у 1975, када је регистровано седам милиона поћења, био је тринаест пута већи. Ове године туристички приход биће још већи: крајем сезоне у Црну Гору стишиће милионити гост, што значи да ће у просјеку сваки становник наше Републике бити домаћин двојици туриста.

У току наредних пет година, како је пре-двиђено, треба повећавати девизни прилив постоји од 13% годишње, тако да он 1980. достigne 80 милиона долара — два пута више него прошле године. Да би се у томе успјело, посебна пажња ће се посветити развоју туризма у сјеверним крајевима наше Републике. „Монтенегротурист“ треба да у томе одигра одлучujuћу улогу. Циљ овог туристичког гиганта, пре ма ријечима његовог директора Жарка Драговића, није да прерасте у агенцију сопственим представништвима у свету, већ „да се повећа квалитет туристичког привређивања на подручју Црне Горе, да се ово подручје туристички-приједио и уопште друштвено-туристички одговорније и потпуније валиоризује и у погледу природних и у погледу створених мо-гућности“.

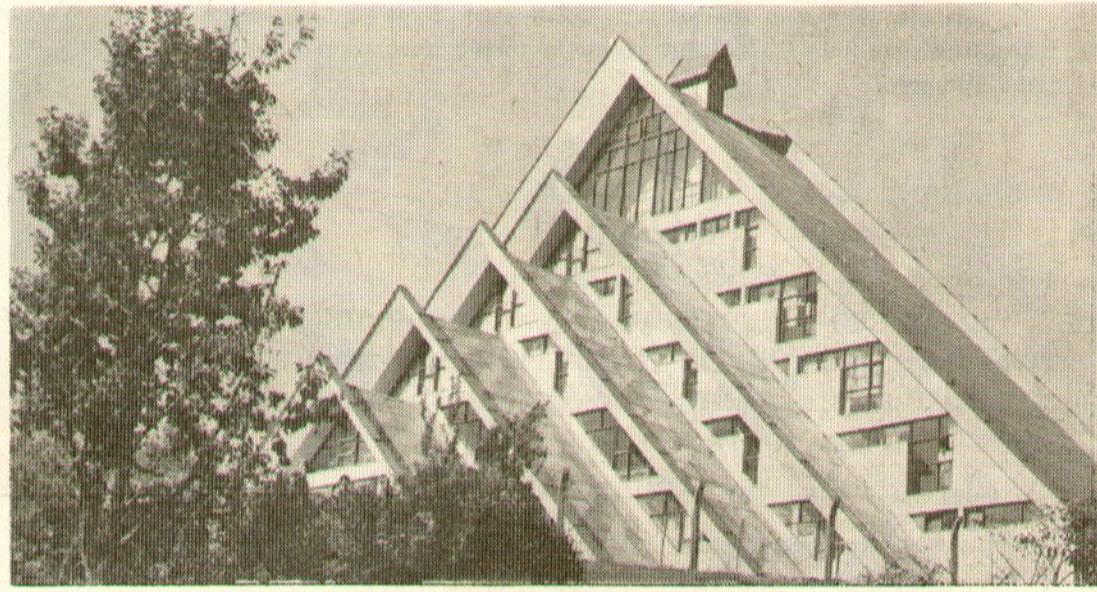
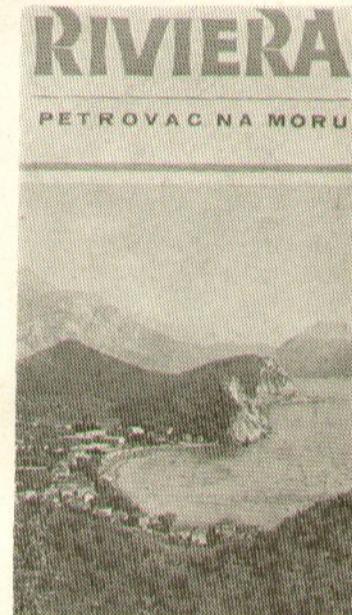

Хотел „Милочер“

HOTEL

SUTOMORE

Хотел „Мојковац“ — нови члан „породице“ „Монтенегротуриста“

ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ,
ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

УЗ ЖЕЉЕ ДА ТИМ ВЕЛИЧАНСТВЕНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖЕ НОВЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНИХ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ ОДНОСА

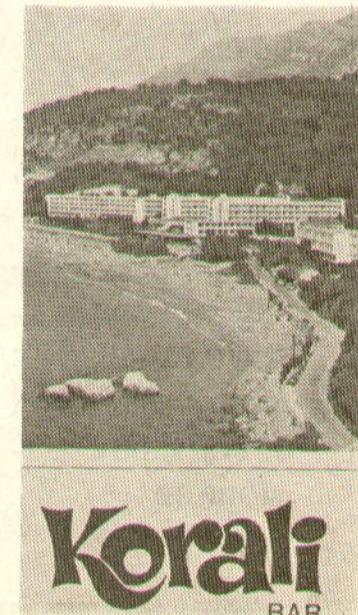
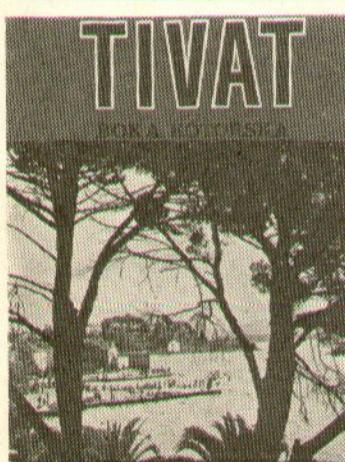
КОЛЕКТИВ ХТП „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

Хотел „Фјорд“

Хотел „Олимпик“ у Улцињу

Korali
BAR

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА
БЕОГРАД
ФИЛИЈАЛА КОТОР
ЕКСПОЗИТУРА БУДВА

Експозитура обавља све банкарске послове, прима улоге на штедњу, отвара текуће и жиро рачуне и даје потрошачке кредите.

БАНКА И ДАЉЕ ПРИМА НА ОРОЧЕНУ ШТЕДЊУ ОБВЕЗНИЦЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПРУГЕ БЕОГРАД — БАР ПО КОЈИМА ДО САДА НИЈЕ ВРШЕНА НАПЛАТА, ЗАТИМ ОБВЕЗНИЦЕ ПО КОЈИМА ЈЕ ПРВИ КУПОН НАПЛАЋЕН И ОБВЕЗНИЦЕ СТАБИЛИЗАЦИОНОГ ЗАЈМА ЖЕЉЕЗНИЧКО-ТРАНСПОРТНОГ ПРЕДУЗЕЋА БЕОГРАД.

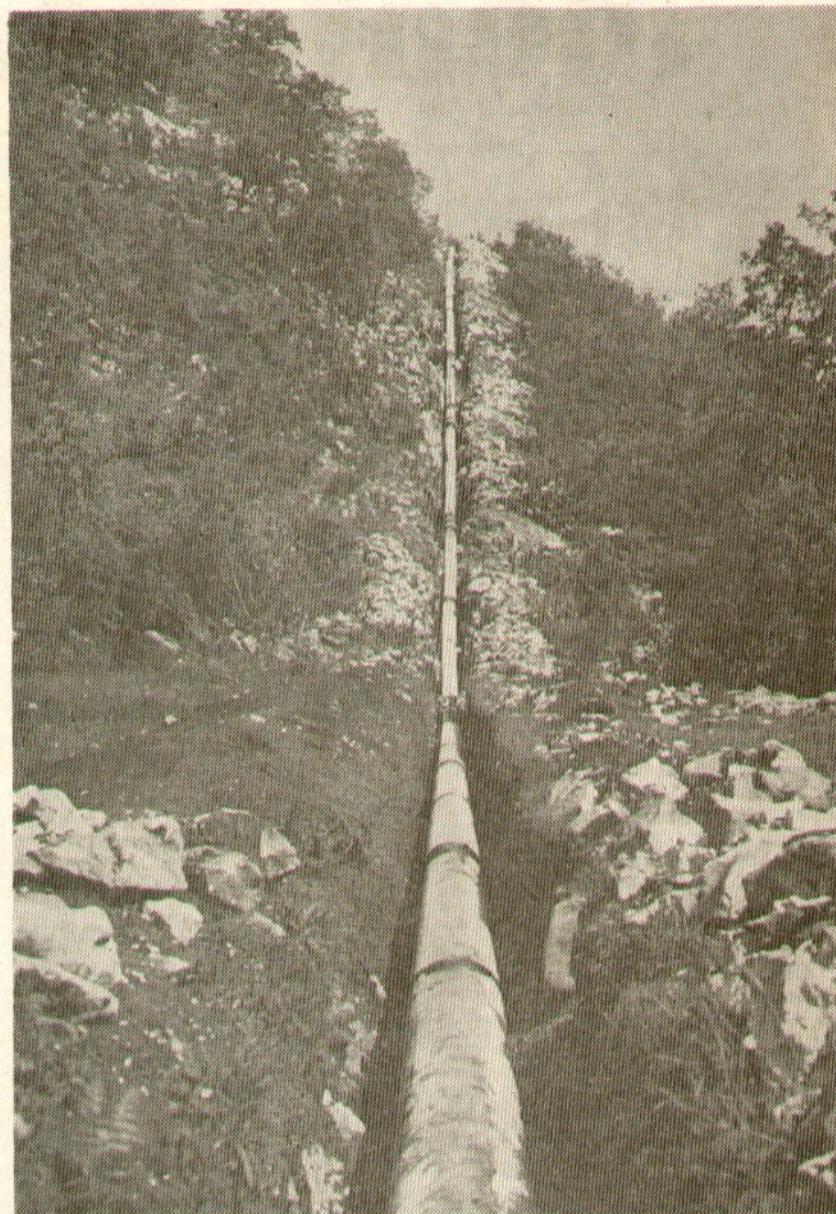
На орочени износ добијају се штедне књижице по којима се могу обављати и друге уплате — намјенске и ненамјенске.

Обвезнице се орочавају на период колико улагач то жели, с тим што не може бити краћи од 1. октобра 1977. године за пругу Београд — Бар, односно 31. децембра 1980. године за обвезнице ЖТП Београд.

Камата је веома повољна и зависи од периода орочавања. Власници штедних књижица уживају разне погодности за добијање кредита.

СВИМ СВОЈИМ ШТЕДИШАМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ: ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА!

Монтажа водовода — Будва

БЕОГРАДСКА ИНДУСТРИЈА МЕСА „СЛАВИЈА“
ПРОДАЈНА МРЕЖА БУДВА — ПЕТРОВАЦ
БУДВА

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

УЗ ЖАРКЕ ЖЕЉЕ
ДА ЗАЈЕДНО СА
СВЕНАРОДНИМ
СЛАВЉИМА ПРА-
ЗНУЈУ НОВЕ И У-
ВИЈЕК СВЕ ВЕЋЕ
ПОБЛЕДЕ У ИЗГРА-
ДЊИ НАШЕ до-
МОВИНЕ

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО НАСТУПАЈУЋА СВЕНАРОДНА СЛАВЉА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ
— ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ
РАДУ ПОСТИЖУ НОВЕ УСПЈЕХЕ И РАДНЕ ПОБЛЕДЕ
У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Колектив Комунално-стамбеног предузећа

- ООУР за изградњу и одржавање станове
- ООУР Водовод и канализација
- ООУР Комуналне службе
- ООУР Биро за урбанизам и пројектовање
- Радна заједница Заједничке службе

„ФАБРИКА“ ХЉЕБА

ЛИЧНА карта велике фабрике хљеба у Будви изгледа овако: у току двадесет и четири часа у њој може да се произведе око 42 тоне бијелог, полу-бијелог, ражаног, мљечног и луксузног хљеба, багета, кифли и земнички. Звучи невјероватно, али је истина: хљеб је у Будви за двадесет пара по килограму јефтинији него у житородној Војводини.

У индустријској пекари ради се у три смјене. У току сезоне њени капацитети нијесу довољни да задовоље потребе тржишта, па се планира њихово проширење на близу 60 тона хљеба и пецива дневно. У данима пуне производње пушта се у погон сопствени агрегат, а предвиђа се напајање водом из сопствених извора, за што постоје техничке могућности. Када се и то постигне, отклониће се свака опасност да дође до застоја у производњи хљеба.

И поред низа тешкоћа с којима се бори овај вриједни колектив из дана у дан постижу све боље резултате: његови пекари налазе се, као око сто тona произведеног

хљеба по раднику, у самом врху пекарске индустрије у нашој земљи.

Хљебом произведеним у Будви снабдијевају се сви објекти „Монтенегротуриста“ на Црногорском приморју, а главни град наше Републике добија сваког јутра по 6000 килограма свежег и квалитетног хљеба. Добра пословно-техничка сарадња успостављена је са низом трговачких и транспортних организација у Црној Гори од којих немоје поменути „Јадран“ из Будве, Агрокомбинат „13. јул“ из Титограда, „Бјеласицу“ из Бијелог Поља, „Мјештковито“ из Херцег-Новог, „Бојану“ из Цетиња и „Центрапром“ из Београда.

Иако ни један од седамдесет радника није успио да радом у овој организацији обезбиједи „кров над главом“, брига о друштвеном стандарду је на прилично високом нивоу: сви радници имају право на бесплатан петнаестодневни одмор у одмаралишту предузећа „Житокомбинат“ из Бачке Тополе. За све раднике обезбијеђен је бесплатан топли оброк.

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, КАО И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

PREDUZEĆE ZA PROMET I PRERADU ZITARICA NA VELIKO I MALO
GABONAFELDOLGOZÓ KIS- ÉS NAGYKÉRÉSKEDELMI VÁLLALAT • BÁCSKA TOPOLA

КОЛЕКТИВ ЦЕНТРА ЗА ПРОТИВПОЖАРНУ ЗАШТИТУ БУДВА

ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА О ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СВЕНАРОДНА СЛАВЉА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СА ЖЕЉАМА ДА НОВИМ РЕЗУЛТАТИМА УВЕЛИЧАЈУ ДОСАДАШЊЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

У ЖЕЉИ ДА НЕПРЕКИДНО ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА И ЊИХОВИМ РОДИТЕЉИМА

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„МИРКО СРЗЕНТИЋ“ ПЕТРОВЦ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА НАСТУПАЈУЋЕ ПРАЗНИКЕ

МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ ЈОШ БОЉЕ РЕЗУЛТАТЕ

ООУР АПОТЕКА — БУДВА

Међународни омладински центар у Бечићима

**ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И
25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА**

Видоковац

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ
ЖЕЉЕ ДА ВЕЋ ИЗВО-
ЛЕВАНИМ ПОБЈЕДАМА
ПРИДРУЖЕ НОВЕ ЈОШ
ВЕЋЕ УСПХЕ У СО-
ЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗ-
ГРАДЊИ НАШЕ ДОМО-
ВИНЕ

Плажа у Петровцу

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕ-
СТИТАМО СВИМ ГРА-
ЂАНИМА, РАДНИМ
ЉУДИМА И ОРГАНИ-
ЗАЦИЈАМА УДРУЖЕ-
НОГ РАДА

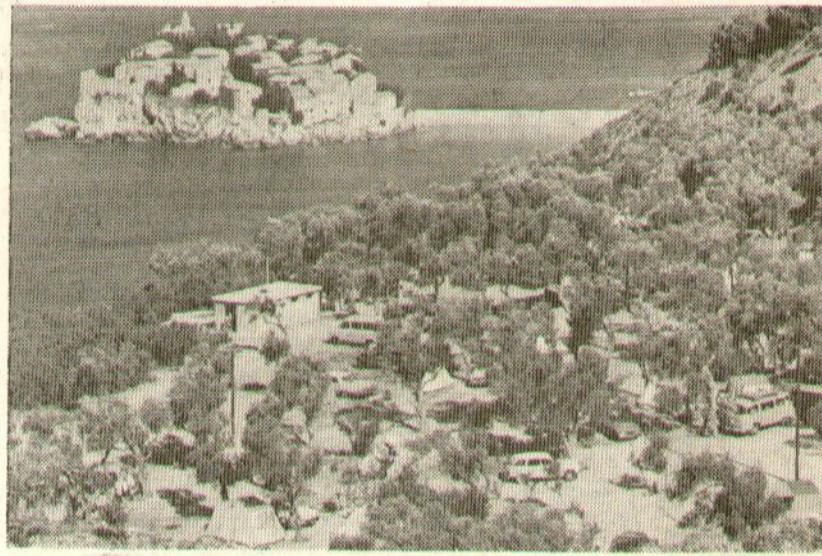
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОР-а
ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА САВЕЗА СО-
ЦИЈАЛИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВ-
НОСТ ЖЕНА

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ ПО-
СЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИ-
МА, ГРАЂАНИМА И ГОСТИМА

**ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА**

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У ИЗГРА-
ДЊИ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ САМОУПРАВНЕ ДО-
МОВИНЕ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ РЕЗУЛТАТЕ

Камп Црвена главица

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂА-
НИМА, УЧЕНИЦИМА И ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИ-
МА ЧЕСТИТАМО

**МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА**

СА ЖАРКИМ ЖЕЉАМА ДА ПОСТИЖУ СВЕ
ВОЉЕ УСПХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРА-
ЛАШТВА

**КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„С. М. ЉУБИША“ — БУДВА**

**РАДНИ КОЛЕКТИВ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЕ
БУДВА**

ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИ-
МА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИ-
ЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

**ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА**

КОЛЕКТИВ ООУР „АВАЛА“ — БУДВА

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ

ПРВИ МАЈ — ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА — ГРАДИТЕЉИМА СОЦИЈАЛИЗМА И ГРАЂАНИМА СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЕВАНИМ ПРИДРУЖЕ НОВЕ РАДНЕ ПОБЈДЕ

Аутобуси Југотуриста

СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ДОМОВИНЕ ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА СВЕНАРОДНИМ ПРАЗНИЦИМА ПРИДРУЖЕ НОВА СЛАВЉА РАДНИХ ПОБЈЕДА

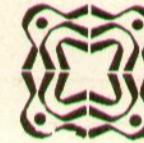
ООУР „ЈАДРАНТУРИСТ“ — БУДВА

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ „КОСОВО“ КАМП „КАМЕНОВО“ — СВЕТИ СТЕФАН

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ, СВОЈИМ ГОСТИМА И ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И РАДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

УЗ ЖАРКЕ ЖЕЉЕ ДА ОПШТЕНАРОДНА СЛАВЉА ПРАЗNUЈУ СА НОВИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ПОБЛЕДОНОСНИМ СЛАВЉИМА НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ПРИДРУЖЕ НОВА ПРАЗНОВАЊА И ЗНАЧАЈНЕ ПОБЈЕДЕ У СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ

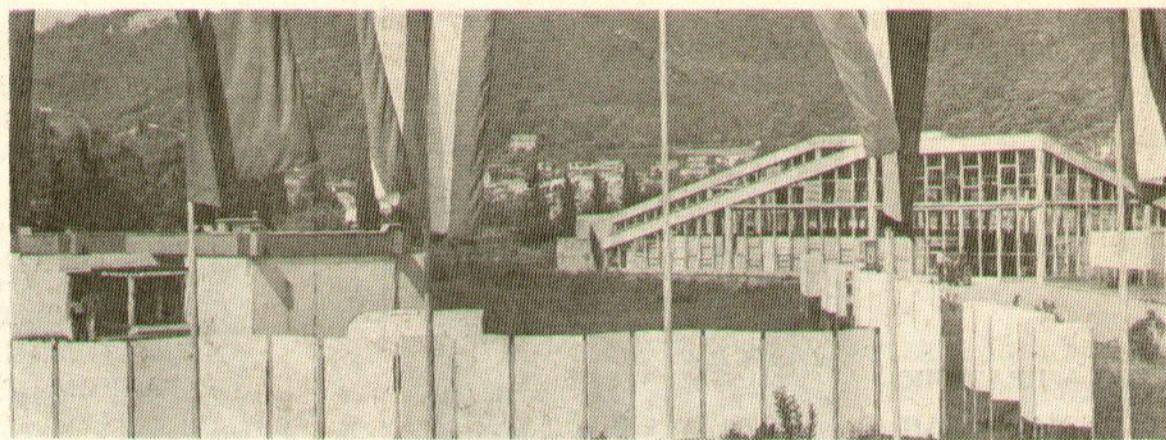

КОЛЕКТИВ БИП — ИНДУСТРИЈА ПИВА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЊА
ООУР „КОМЕРЦТРАНС“
ЈУР — ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР БУДВА

ЧЕСТИТА СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ДОМОВИНЕ

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

на
јадранском
сајму
од 1. маја
до 1. октобра
1976.

Поглед на један павиљон Јадранског сајма

ПОСЈЕТИТЕ ЉЕТЊИ САЈАМ

ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ
И РОЂЕНДАН ДРУГА ТИТА

ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА,
ГРАЂАНИМА, ДОМАЋИМ И СТРАНИМ ТУРИ-
СТИМА И СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИ-
ЈАТЕЉИМА

ИЗЛОЖБЕ:

- Спорт и рекреација
- Кућа врт, парк
- Медитеранско биље, растиње, цвијеће
- Заштита и унапређење човјеково-ве средине
- Интернационални шапинг
- Култура, умјетност, музика
- Мода данас и сутра
- Сувенири, домаћа радиност, занатство
- Роба широке потрошње

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАН“

Најсрдачније честитамо свим нашим тру-
дбеницима, грађанима, својим посло-
вним пријатељима, друштвено-поли-
тичким и организацијама удруженог
рада свенародне празнике

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ ОП-
ШТИНЕ, СПОРТИСТИМА И СПОРТСКИМ РАД-
НИЦИМА ЧЕСТИТАМО

МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА — ПРВИ МАЈ

САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА ФИЗИЧКЕ
КУЛТУРЕ И САМОУПРАВНЕ ИН-
ТЕРЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ФИЗИЧ-
КУ КУЛТУРУ ОПШТИНЕ БУДВА

Најсрдачније честитамо свим нашим тру-
дбеницима, пословним пријатељи-
ма и грађанима

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

КОЛЕКТИВ ОДМАРАЛИШТА РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА ЛУЧИЦЕ ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

Најсрдачније честитамо свим нашим тру-
дбеницима, грађанима, гостима и по-
словним пријатељима

ПРВИ МАЈ — МЕЂУНАРОДНИ ПРАЗНИК РАДА
И 25. МАЈ — ДАН МЛАДОСТИ И РОЂЕНДАН
ДРУГА ТИТА

Уз најљепше жеље да у будућем раду
постижу све веће успјехе у социјали-
стичкој изградњи